

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi laivavarustelain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi laivavarustelakia. Esityksellä pantaisiin täytäntöön laivavarusteita koskevan direktiivin 2014/90/EU muutosten kansallista lainsäädäntöä edellyttävät säännökset.

Esitys sisältää täsmennyksiä laivavarusteeseen kohdistuviin ja varusteen tietojen säilyttämiseen liittyviin vaatimuksiin sekä uusia ruorimerkkiä koskevia säännöksiä. Esitys sisältää myös laajennuksia valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeuteen ja velvollisuuteen toimittaa tietoja Euroopan komissiolle sekä Liikenteen turvallisuusviraston todistuksenantovelvollisuuteen. Velvollisuus korjata viallisia, puutteellisia tai vaarallisia laivavarusteita esitetään ulotettavaksi laivavarusteen tuojaan ja jakelijaan.

Esityksessä ehdotetaan muutoksia myös ilmoitetun laitoksen nimeämisedellytyksiin sekä laitoksen tehtäviin. Lisäksi ehdotetaan, että Liikenteen turvallisuusvirasto nimeäisi jatkossa ilmoitetut laitokset liikenne- ja viestintäministeriön sijaan.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 NYKYTILA	3
1.1 Euroopan unionin lainsäädäntö.....	3
1.2 Kansallinen lainsäädäntö.....	5
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	5
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	5
4 ASIAN VALMISTELU	6
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	7
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT	7
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET	16
3 VOIMAANTULO	16
4 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	16
LAKIEHDOTUS	18
laivavarustelain muuttamisesta	18
LIITE	29
RINNAKKAISTEKSTI.....	29
laivavarustelain muuttamisesta	29

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Euroopan unionin lainsäädäntö

Euroopan unionin neuvosto antoi joulukuussa 1996 direktiivin laivavarusteista (96/98/EY). Direktiiviä on muutettu vuosien varrella useaan kertaan. Vuonna 2014 Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat direktiivin 2014/90/EU laivavarusteista ja neuvoston direktiivin 96/98/EY kumoamisesta (jäljempänä *laivavarusedirektiivi*). Laivavarusedirektiiviä koskevasta Euroopan komission ehdotuksesta on toimitettu eduskunnalle valtioneuvoston kirjelmä (U 80/2012 vp).

Vuonna 2014 hyväksytyn uudistuksen taustalla oli Euroopan komission arvio, jonka mukaan direktiivin täytäntöönpano ei vastannut direktiiville asetettuja tavoitteita seuraavilta osin: 1) direktiivin laivavarusteita koskevien liitteiden epätasainen ja eriaikainen kansallisen täytäntöönpano oli johtanut epäselvyyteen voimassaolevista säännöksistä, 2) laivavarusteiden vaatimustenmukaisuutta varmistavien ilmoitettujen laitosten valvonta oli Euroopan unionin jäsenmaiden välillä epätasaista, ja 3) direktiivi ei sisältänyt riittäviä markkinavalvontasäännöksiä. Direktiivi oli lisäksi todettu vanhentuneeksi, sillä se ei huomionnut vuonna 2008 Euroopan unionissa hyväksyttyä niin sanottua uutta puitelainsäädäntöä, jolla tarkoitetaan laajahkoa lainsäädäntöpakettia, joka sisältää useita toimenpiteitä tavaroiden vapaan liikkuvuuden turvaamiseksi. Uudistuksen taustalla oli erityisesti lainsäädäntöpakettiin kuuluva Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös 768/2008/EY tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvistä yhteisistä puitteista ja päätöksen 93/465/ETY kumoamisesta (jäljempänä *akkreditointi- ja markkinavalvontapäätös*). Päätös muodostaa yhdessä tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun asetuksen (EY) 765/2008 (jäljempänä *akkreditointi- ja markkinavalvontasetus*) kanssa perustan alakohtaiselle sektorisääntelylle, jonka tarkoituksena on lainsäädännön harmonisointi. Akkreditointi- ja markkinavalvontasetusta on sovellettu 1 päivästä tammikuuta 2010.

Laivavarusedirektiivin tarkoituksena on laivavarusteita koskevien kansainvälisten standardien toimeenpanon toteuttamiserojen poistaminen Euroopan unionin jäsenmaiden välillä alusturvallisuuden lisäämiseksi ja laivavarusteiden vapaan liikkumisen edistäminen Euroopan unionissa. Direktiivin säännökset kohdistuvat kansainvälisessä liikenteessä käytettäviin aluksiin, joille annetaan turvallisuus- ja todistuskirjoja kansainvälisten yleissopimusten mukaisesti. Kyseeseen tulevat siten kansainvälisessä liikenteessä käytetyt alukset. Lisäksi matkustajalusten turvallisuussäännöistä ja -määräyksistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (2009/45/EY, niin sanottu *non-SOLAS-direktiivi*) edellytetään, että laivavarusedirektiivin mukaiset laivavarusteet on hyväksyttävä direktiivin tarkoittamissa kotimaanliikenteen matkustaja-aluksissa.

Vuonna 2014 toteutetun uudistuksen yleisenä tavoitteena oli lisätä merenkulun turvallisuutta ja ehkäistä ympäristön pilaantumista tehostamalla laivavarusteita koskevan sääntelyn täytäntöönpanoa ja sitä myöten sisämarkkinoiden toimintaa laivavarusteiden vapaan liikkuvuuden kautta. Lisäksi tavoitteena oli yksinkertaistaa menettelyä niiden laivavarusteiden hyväksymiseksi yhdenmukaisesti Euroopan unionin alueella, joille kansainvälisissä sopimuksissa ja muissa oikeudellisissa asiakirjoissa on luotu yksityiskohtaiset testausstandardit ja joiden vaatimustenmukaisuutta ilmoitetut laitokset varmentavat. Ehdotuksen erityisenä tavoitteena on

saattaa laivavarusteita koskeva sääntely linjaan muun tavaroiden vapaan liikkuvuuden turvaamiseen pyrkivän Euroopan unionin lainsäädännön kanssa.

Laivavarustedirektiivi sisältää säännökset laivavarusteita koskevista yleisistä vaatimuksista, vaatimustenmukaisuuden osoittavasta ruorimerkistä, valmistajan ja sen valtuutetun edustajan, tuojan ja jakelijan velvollisuuksista, vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelystä ja laivavarusteiden vaatimustenmukaisuutta arvioivista elimistä, markkinavalvonnasta, suojasäännöksistä sekä komission toimivallasta antaa täytäntöönpano- ja delegoituja säädöksiä.

Laivavarusteita koskevia yleisiä vaatimuksia, laivavarusteiden vapaata liikkuvuutta, ruorimerkkiä ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyä koskevat ja aluksen siirtoon toisen jäsenmaan lipun alle liittyvät säännökset vastaavat pääsääntöisesti aikaisemman direktiivin säännöksiä. Myös teknistä keksintöä, kehitteillä olevan laivavarusteen kokeilua ja poikkeuksellisissa olosuhteissa asennettavia laivavarusteita koskevat vaatimukset vastaavat lähtökohdaisesti vanhoja säännöksiä.

Vuoden 2014 uudistuksen myötä laivavarustedirektiivi sisältää uusia säännöksiä elektronisesta ruorimerkistä ja aikaisempaa yksityiskohtaisempia säännöksiä valmistajan ja sen valtuutetun edustajan, tuojan ja jakelijan velvollisuuksista, laivavarusteiden vaatimustenmukaisuutta varmentavista ilmoitetuista laitoksista ja niiden toiminnasta sekä markkinavalvonnasta. Laivavarustedirektiivi sisältää myös uusia säännöksiä komission harjoittamasta, ilmoitettujen laitosten toimintaa ja kansallisia markkinavalvontatoimenpiteitä koskevasta valvonnasta.

Laivavarustedirektiivin sisältämät säännökset Euroopan komission toimivaltuuksista antaa täytäntöönpano- ja delegoituja säädöksiä ovat uudistuksen ytimessä. Euroopan komissiolla on toimivalta antaa täytäntöönpanosäädöksiä niistä laivavarusteista, joille kansainvälisissä sopimuksissa ja muissa oikeudellisissa asiakirjoissa on luotu yksityiskohtaiset testausstandardit ja joiden vaatimustenmukaisuutta ilmoitetut laitokset varmentavat. Aikaisemmin näitä laivavarusteita koskevat laivavarustedirektiivin liitteen muutokset jouduttiin laittamaan erikseen kansallisesti täytäntöön. Euroopan komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksiä myös laivavarusteiden suunnitteluun, valmistukseen, suorituskykyyn sekä testausstandardeihin liittyvistä kansainvälisistä määräyksistä. Komissiota avustaa meriturvallisuutta ja alusten pilaantumisen ehkäisemistä käsittelevä komitea (*COSS-komitea*). Euroopan komissio voi lisäksi antaa täytäntöönpanosäädöksiä teknisen keksinnön asennusta tai poikkeuksellisissa olosuhteissa asennettua laivavarustetta koskevan kansallisen poikkeusluvan peruuttamisesta.

Euroopan komissiolla on toimivalta antaa väliaikaisia delegoituja säädöksiä niistä laivavarusteista, joiden osalta ei vielä ole kehitetty kansainvälisiä testausstandardeja. Säännökset ovat voimassa siihen saakka, kunnes standardit on hyväksytty Kansainvälisessä merenkulkujärjestyksessä (jäljempänä *IMO*). Euroopan komissio voi antaa väliaikaisia delegoituja säädöksiä myös meriturvallisuuden tai ympäristön vaarantavien laivavarusteiden vaatimuksista tai testausstandardeista siihen saakka, kunnes IMO on hyväksynyt muutokset.

Euroopan komissio voi lisäksi hyväksyä delegoituja säädöksiä niistä laivavarusteista, joihin voisi kiinnittää elektronisen ruorimerkin. Euroopan komissio voi antaa asetuksia elektronisen ruorimerkin suunnitteluun, suorituskykyyn ja kiinnittämiseen liittyvistä teknisistä arviointiperusteista. Euroopan komissio voi myös muuttaa delegoiduilla säädöksillä laivavarustedirektiivin liitteeseen III sisältyviä vaatimuksia, jotka vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten on täytettävä ilmoitetuksi laitokseksi hyväksymistä varten.

1.2 Kansallinen lainsäädäntö

Laivavarusteista annetun neuvoston direktiivin 96/98/EY säännökset on pantu täytäntöön laivavarustelailla (1503/2011). Lailla kumottiin aikaisempi direktiivin täytäntöönpanoa koskeva asetus (925/1998), jonka sisältämät säännökset olivat osoittautuneet riittämättömiksi. Laki laadittiin osana alusturvallisuuslainsäädännön kokonaisuudistusta. Lain valmistelun yhteydessä pyrittiin jo soveltuvien osin huomioimaan vuoden 2014 laivavarusedirektiivin taustalla olevan akkreditointi- ja markkinavalvontaa koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö. Näin on erityisesti vaatimustenmukaisuusmerkkiä, merkin kiinnittämistä ja merkkiin liitettäviä asiakirjoja, ilmoitetun laitoksen nimeämistä, nimeämisen edellytyksiä ja nimeämisestä ilmoittamista, ilmoitetun laitoksen käyttämiä alihankkijoita, puutteellisen laivavarusteen korjaamista ja puutteellisuuksista ilmoittamista, markkinavalvontaa sekä seuraamuksia koskevien säännösten osalta.

Laivavarustelaki kuuluu valtakunnan lainsäädäntövaltaan Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n nojalla.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on saattaa kansallinen lainsäädäntö vastaamaan laivavarusedirektiivin vaatimuksia. Esitys sisältää täsmennyksiä laivavarusteeseen kohdistuviin ja varusteen tietojen säilyttämiseen liittyviin vaatimuksiin. Esitys sisältää uusia ruorimerkkiä ja sen käyttöä ja kiinnittämistä koskevia säännöksiä. Esitys sisältää myös laajennuksia valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeuteen ja velvollisuuteen toimittaa tietoja Euroopan komissiolle. Esityksen mukaan Liikenteen turvallisuusvirasto velvoitettaisiin antamaan todistus teknisenä keksintönä pidettävän laivavarusteen käytöstä, laivavarusteen kokeilusta sekä poikkeuksellisissa olosuhteissa väliaikaisesti sijoitettavasta laivavarusteesta. Velvollisuus suorittaa viallisia, puutteellisia tai vaarallisia laivavarusteita koskevia korjaavia toimenpiteitä esitetään ulotettavaksi laivavarusteen tuojaan ja jakelijan.

Esityksessä ehdotetaan muutoksia myös ilmoitetun laitoksen nimeämistä koskeviin edellytyksiin ja laitoksen tehtäviin ja niiden suorittamiseen. Esityksen mukaan Liikenteen turvallisuusvirasto nimeäisi jatkossa ilmoitetut laitokset liikenne- ja viestintäministeriön sijaan ja vastaisi niiden ilmoittamisesta Euroopan komissiolle sekä Euroopan unionin jäsenvaltioille. Lain muutoksenhakua koskevat säännökset esitetään muutettaviksi erityisesti oikaisuvaatimuksesta ja valituslupamenettelystä säätämiseksi. Lain sisältämä valtuutussäännös, jonka nojalla Liikenteen turvallisuusvirasto on antanut määräyksiä laivavarusedirektiivin liitteeseen tehdyistä muutoksista, esitetään kumottavaksi. Jatkossa luettelo direktiivin soveltamisalan piiriin kuuluvista laivavarusteista annetaan Euroopan komission täytäntöönpanosäännöksinä.

3 Esityksen vaikutukset

Lain muuttaminen lisäisi laivavarusteen valmistajan hallinnollisia velvoitteita siltä osin, kun on kyse laivavarustetta koskevien asiakirjojen säilyttämisestä.

Esitys laajentaisi ilmoitetun laitoksen velvollisuutta toimittaa tietoja valvontaviranomaiselle, Euroopan komissiolle tai Euroopan unionin jäsenvaltioille. Tiedonantovelvollisuus laajennettaisiin koskemaan sellaista laivavarustetta, jonka vaatimustenmukaisuutta ei ole voitu todentaa sekä yleisesti vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevia tietoja. Ilmoitetulla laitoksella olisi myös velvollisuus ohjeistaa valmistajaa varusteen muuttamiseksi vaatimustenmukaiseksi. VTT Expert Services Oy on tällä hetkellä ainoa direktiivin mukaisesti nimetty suomalainen ilmoitettu laitos.

Laivavarusteen tuojalla ja jakelijalla olisi jatkossa vastuu tehdä viallisia, puutteellisia tai vaarallisia laivavarusteita koskevat korjaavat toimenpiteet. Laivavarusteiden poisvetoja markkinoilta on Euroopan unionin tasolla ollut harvemmin kuin kerran vuodessa. Lain muutoksen ei odoteta muuttavan tilannetta.

Esitys vähentäisi Liikenteen turvallisuusviraston tarvetta antaa määräyksiä, sillä jatkossa luettelo direktiivin soveltamisalan piiriin kuuluvista laivavarusteista annetaan Euroopan komission täytäntöönpanosäännöksiin. Toisaalta Liikenteen turvallisuusviraston hallinnolliset tehtävät lisääntyvät siltä osin, kun on kyse teknisenä keksintönä pidettävän laivavarusteen käyttöä, laivavarusteen kokeilua sekä poikkeuksellisissa olosuhteissa väliaikaisesti sijoitettavaa laivavarustetta koskevan todistuksen antamisesta. Kyse on kuitenkin vähäisestä muutoksesta.

Lisäksi Liikenteen turvallisuusvirasto vastaisi jatkossa ilmoitettujen laitosten nimeämiseen ja valvontaan liittyvistä tehtävistä liikenne- ja viestintäministeriön sijaan. Voimassa olevan laivavarustelain mukaan virasto vastaa jo muilta osin lain noudattamisen valvonnasta. Liikenteen turvallisuusvirasto hoitaa vastaavankaltaisia tehtäviä muun muassa huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain (1712/2015) sekä vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (719/1994) nojalla. Suomessa toimii tällä hetkellä yksi laivavarustelaisissa tarkoitettu ilmoitettu laitos, joten Liikenteen turvallisuusviraston tehtävien arvioidaan tältä osin lisääntyvän vähäisesti.

4 Asian valmistelu

Esitys on laadittu liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa. Esityksestä on pyydetty lausunnot seuraavilta tahoilta: oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Liikenteen turvallisuusvirasto, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Suomen Varustamot ry, Suomen Erikoisalusten Työnantajaliitto SET ry, Laivanpäällystöliitto ry, Suomen Merimies-Unioni SMU ry, Suomen Konepäällystöliitto ry, Suomen Matkustajalaivayhdistys ry ja VTT Expert Services Oy.

Lausuntopyynnön saaneista tahoista lausunnon antoi oikeusministeriö. Oikeusministeriö kiinnitti lausunnossaan huomiota erityisesti lakiehdotuksen 27 §:ään, joka on ns. blankorangaistussäännös. Oikeusministeriö huomauttaa, että tätä sääntelytekniikka käytettäessä valtuutusketjun tulee olla laillisuusperiaatteen mukaisesti täsmällinen rangaistusuhan sisältävästä säännöksestä tunnusmerkistön sisältävään säännökseen asti. Koska ehdotetut säännökset eivät sanamuodoltaan kattaneet komission toimeenpanosäännöksiä, oikeusministeriö ehdotti, että näihin toimeenpanosäännöksiin tulisi viitata rangaistussäännöksessä esimerkiksi lisäämällä säännökseen muotoilu ”direktiivin ja sen nojalla annettujen sääntöjen vastaisesti.” Lisäksi oikeusministeriö esitti, että lakiehdotuksen perusteluissa tarkennettaisiin eräitä muita rangaistussäännökseen liittyviä seikkoja. Lausunto on tältä osin otettu huomioon esityksessä.

Muutoksenhaun osalta oikeusministeriö esitti, että ehdotettuja muutoksenhakua koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että valituslupamenettely korkeimpaan hallinto-oikeuteen ulotettaisiin kaikkiin laivavarustelain mukaisiin asioihin. Lausunto on tältä osin otettu huomioon esityksessä.

Oikeusministeriö esitti myös joukon muita lakitekniisiä huomiota ja muutosehdotuksia, jotka on otettu soveltuvien osien huomioon esityksessä.

Esitys on muutossäädös, jossa muutetaan suurta osaa lain pykälistä. Tarkoituksena on seurata van lainmuutoksen kohdalla valmistella uusi laivavarustelaki.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Soveltamisala. Pykälän 1 momentin viittaus Euroopan unionin lainsäädäntöön esitetään saatettavaksi ajan tasalle. Lisäksi momentista esitetään poistettavaksi viittaus laivavarustedirektiivin liitteeseen A.1., sillä jatkossa luettelo direktiivin soveltamisalaan kuuluvista laivavarusteista julkaistaan komission täytäntöönpanosäädöksinä.

Pykälän 2 momentista esitetään poistettavaksi 4 kohdan viittaus kansainväliseen lastivii-vayleissopimukseen. Viittaus sopimukseen on poistettu laivavarustedirektiivin 2 artiklasta, koska sopimus ei sisällä laivavarusteita koskevia vaatimuksia. Lisäksi momenttiin tehtäisiin säädösteknisiä korjauksia.

2 §. Määritelmät. Pykälän 1 kohtaan esitetään lisättäväksi laivavarustedirektiivin mukaisesti viittaus Kansainvälisen televiestintäliiton (*International Telecommunication Union, ITU*) laatimiin standardeihin. ITU päättää merenkulussa käytettävien radiolaitteiden standardeista. Lisäksi kohdasta esitetään poistettavaksi viittaus laivavarustedirektiivin liitteeseen A.1, sillä jatkossa luettelo direktiivin soveltamisalaan kuuluvista laivavarusteista julkaistaan komission täytäntöönpanosäädöksinä. Vastaava muutos tehtäisiin myös pykälän 3 kohtaan. Lisäksi laivavarustedirektiivin mukaisesti tarkennettaisiin laivavarusteen määritelmää siten, että määritelmä koskee myös sellaisia varusteita, joita sijoitetaan Euroopan unionin lipun alla purjehti-viin aluksiin Euroopan unionin alueen ulkopuolella. Pykälän 4 kohta esitetään muutettavaksi vastaamaan laivavarustedirektiivin 15 artiklan sisältäviä vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä. Kohdan a alakohdasta esitetään poistettavaksi viittaus moduuliin C ja b alakohta muutettaisiin koskemaan yksikkökohtaista EY-tarkastusta. Pykälään esitetään lisättäväksi uusi 5–11 kohta, jotka sisältäisivät lain soveltamisen kannalta tarpeelliset ja laivavarustedirektiivin 2 artiklan sisältämät valmistajaa, valtuutettua edustajaa, tuojaa, jakelijaa, vaatimustenmukaisuusvakuutusta, markkinoille saattamista ja markkinoille saataville asettamista koskevat määritelmät. Pykälän johdantokappaleeseen sekä 2 kohtaan tehtäisiin säädösteknisiä korjauksia.

3 §. Muu lainsäädäntö. Pykälän 4 momentti esitetään muutettavaksi siten, että viittaus radiotaajuuksista ja telelaitteista annettuun lakiin (1015/2001) muutetaan viittaukseksi tietoyhteiskuntakaareen (917/2014). Tammikuussa 2015 voimaantulleella tietoyhteiskuntakaarella kumottiin radiotaajuuksista ja telelaitteista annettu laki. Tietoyhteiskuntakaaren 30 luku sisältää säännökset radiolaitteiden markkinoille saattamisesta.

4 §. Laivavarusteisiin kohdistuvat vaatimukset. Pykälän 1 momenttiin esitetään lisättäväksi ajankohta, jona varusteen on täytettävä sille asetetut vaatimukset. Varusteen on täytettävä sille asetetut ja alukseen sijoittamishetkellä voimassa olevat vaatimukset. Esitys perustuu laivavarustedirektiivin 4 artiklaan. Komissio ilmoittaa jatkossa direktiivin 4 ja 35 artiklan perusteella täytäntöönpanosäädöksillä kansainvälisissä oikeudellisissa asiakirjoissa määrätty asiaankuuluva suunnittelu-, valmistus- ja suorituskysyvaatimukset ja testausstandardit kunkin sellaisen laivavarusteen osalta, jolle kansainvälisissä yleissopimuksissa vaaditaan hyväksyntä. Komissio ilmoittaa myös päivämäärät, joista alkaen näitä vaatimuksia ja testausstandardeja on noudatettava. Momenttiin esitetään myös tekninen muutos siten, että laivavarusteen asentamisen ja sijoittamisen sijaan käytettäisiin ainoastaan termiä alukseen sijoittaminen. Tämä vastaa laivavarustedirektiivissä käytettyä terminologiaa.

Pykälän 2 ja 3 momentista esitetään poistettavaksi viittaus laivavarustedirektiivin A.1. liitteeseen, sillä jatkossa luettelo direktiivin soveltamisalaan kuuluvista laivavarusteista julkaistaan komission täytäntöönpanosäädöksinä. Pykälän 3 momentissa käytetty terminologia muutettai-

siin vastaamaan laivavarustedirektiivin terminologiaa. Lisäksi momenttiin esitetään lisättäväksi maininta siitä, että sellaisia laivavarusteita, jotka eivät täytä niille asetettuja vaatimuksia ei myöskään saa asettaa saataville markkinoilla.

Pykälän 4 momenttiin esitetään lisättäväksi hyväksytty luokituslaitos tahona, joka voi Liikenteen turvallisuusviraston lisäksi myöntää turvallisuus- ja todistuskirjoja. Aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain (1686/2009, siten kuin sitä on muutettu lailla 879/2014) 57 ja 58 §:n mukaisesti myös hyväksytyt luokituslaitokset voivat tietyissä tilanteissa myöntää aluksen turvallisuus- ja todistuskirjoja. Lisäksi momenttiin esitetään lisättäväksi velvollisuus varmistaa laivavarusteiden vaatimustenmukaisuus myös katsastusten yhteydessä. Aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain 57 §:n 1 momentin mukaisesti katsastuksesta tehdään merkintä aluksen todistus- ja turvallisuuskirjoihin. Velvollisuus perustuu laivavarustedirektiivin 5 artiklaan.

5 §. Ruorimerkki. Pykälä ja sen otsikko esitetään muutettavaksi vastaamaan laivavarustedirektiivissä käytettyä termiä vaatimustenmukaisuusmerkistä. Laivavarustedirektiivin liitteessä I kuvattu ruorimerkki vastaa ulkoasultaan nykyistä merkkiä. Ruorimerkin käytössä noudatetaan tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen ((EY) N:o 765/2008) 30 artiklan 1, 3 ja 6 kohdassa säädettyjä yleisiä periaatteita, jolloin kaikkia viittauksia CE-merkkiin pidetään viittauksena ruorimerkkiin.

Pykälän 1 momenttiin esitetään lisättäväksi maininta, että visuaalisen ruorimerkin sijasta tai sen rinnalla valmistaja voi käyttää myös elektronista tunnistetta. Elektronisesta ruorimerkistä säädetään laivavarustedirektiivin 11 artiklassa. Tunniste ei toistaiseksi ole käytössä. Euroopan komission on tarkoitus tehdä tunnisteen käytöstä kustannus-hyötyanalyysi. Jatkossa tunnisteen tarkemmasta käytöstä säädetään delegoiduilla säädöksillä.

Pykälän 2 momentista esitetään poistettavaksi viittaus laivavarustedirektiivin A.1 liitteeseen, sillä jatkossa luettelo direktiivin soveltamisalaan kuuluvista laivavarusteista julkaistaan komission täytäntöönpanosäädöksinä.

Pykälän 3 momenttiin esitetään lisättäväksi velvollisuus sisällyttää ruorimerkki varusteen luonteesta johtuen sen ohjelmistoon tai tarvittaessa liiteasiakirjoihin. Esitys perustuu laivavarustedirektiivin 10 artiklaan. Lisäksi momenttiin esitetään lisättäväksi laivavarustedirektiivin 14 artiklan sisältämä velvoite ilmoittaa tuojan nimi, rekisteröity toiminimi tai rekisteröity tavaramerkki sekä osoite joko tuotteessa tai, jos se ei ole mahdollista, tarvittaessa tuotteen pakkauksessa tai tuotteen liiteasiakirjassa tai molemmissa.

Pykälän 4 momenttiin esitetään lisättäväksi velvollisuus ilmoittaa ruorimerkin yhteyteen sen kiinnittämisvuosi. Momenttiin esitetään tarkennuksena maininta siitä, että ruorimerkin voi kiinnittää ilmoitetun laitoksen ohjeiden mukaisesti myös valmistajan valtuuttama edustaja. Esitys perustuu laivavarustedirektiivin 10 artiklaan.

Pykälän 5 momentti esitetään muutettavaksi ainoastaan siten, että vaatimustenmukaisuusmerkin sijasta käytettäisiin laivavarustedirektiivin mukaista termiä ruorimerkki.

Pykälään esitetään lisättäväksi uusi 6 momentti, jonka mukaan valmistajan olisi säilytettävä varustetta koskevat asiakirjat 10 vuoden ajan ruorimerkin kiinnittämisestä tai vähintään varusteen ennakoitavissa olevan käyttöajan ajan. Esitys perustuu laivavarustedirektiivin 12 artiklaan.

Momenttiin lisättäisiin myös direktiivin 16 artiklan sisältämä laivavarusteen valmistajan velvoite toimittaa jäljennös vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta ilmoitetulle laitokselle.

Pykälään esitetään lisättäväksi *uusi 7 momentti*, joka sisältäisi laivavarustedirektiivin 12 artiklan mukaisen laivavarusteen valmistajan velvoitteen ryhtyä tiettyihin toimenpiteisiin, jos se katsoo tai sen on syytä epäillä, että ruorimerkin omaava varuste ei täytä esille asetettuja velvoitteita.

6 §. Laivavarusteiden vapaa liikkuvuus. Pykälän *1 momenttiin* esitetään teknisiä muutoksia, jotta terminologia vastaisi muualle lakiin ehdotettuja muutoksia.

Pykälän *2 momenttiin* esitetään terminologisten muutosten lisäksi lisättäväksi vaatimustenmukaisuusvakuutukseen liittyviä velvollisuuksia. Vaatimustenmukaisuusvakuutus on lain 2 §:ään esitetyn mukaisesti valmistajan antama vakuutus siitä, että varuste täyttää sille asetetut vaatimukset. Jäljennös vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta tulisi säilyttää aluksella varusteen käyttöänsä ajan. Vakuutus tulisi olla saatavilla laivavarustedirektiivin 16 artiklan mukaan ainakin englannin kielellä, mikä on yleisesti käytetty kieli merenkulussa, ja aluksen työkielellä. Myös momentin sisältämät ohjeita koskevat kielivaatimukset esitetään muutettavaksi siten, että ohjeet tulisi antaa vähintään aluksen työkielellä ja englannin kielellä. Suomen ja ruotsin kielten vaatimus ei ole enää tarkoituksenmukainen, sillä suomalaisissa aluksissa on mahdollista käyttää sekamiehitystä. Yhä useammin suomalaisen aluksen työkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009) 25 § sisältää säännökset aluksen työkielestä.

7 §. Valvontaviranomaiset. Pykälän *1 momenttiin* ei esitetä muutoksia.

Pykälän *2 momentti* esitetään muutettavaksi siten, että Liikenteen turvallisuusvirasto valvoisi nimeämiään ilmoitettuja laitoksia liikenne- ja viestintäministeriön sijaan. Esitys liittyy ehdotetun lain 17 §:ään, jonka mukaan Liikenteen turvallisuusvirasto nimeäisi jatkossa ilmoitetut laitokset.

8 §. Valvontaviranomaisen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus. Pykälän *1 momentista* poistettaisiin viittaukset liikenne- ja viestintäministeriön tiedonsaantioikeuteen, koska ministeriö ei ehdotetun 7 §:n mukaan toimisi jatkossa enää valvontaviranomaisena. Momentin velvoitteet esitetään laajennettavaksi varusteen tuojaan ja jakelijaan. Tuoja ja jakelija esitetään määriteltäväksi lain 2 §:ssä. Lisäksi Liikenteen turvallisuusvirastolle esitetään oikeus saada viimeisen 10 vuoden ajalta tai vähintään varusteen oletetun käyttöänsä ajan tiedot varustetta toimittaneista tahoista sekä valmistajista, valtuutetuista edustajista, tuojista ja jakelijoista, joille varustetta on toimitettu. Esitys perustuu laivavarustedirektiivin 12 ja 14 artiklaan.

Pykälän *2 momenttiin* ei esitetä muutoksia.

10 §. Ruorimerkillä merkityn laivavarusteen tarkastus. Pykälän *1 momentti* esitetään muutettavaksi siten, että laivavarusteen valmistajan olisi omalla kustannuksellaan tarjottava Liikenteen turvallisuusvirastolle saataville näytteitä tai annettava mahdollisuus tutustua näytteisiin. Muutoin Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa tarkastuksesta sille aiheutuvista kuluista. Lisäksi laivavarusteiden tarkastusvelvollisuus esitetään muutettavaksi pakolliseksi. Ehdotukset perustuvat laivavarustedirektiivin 25 artiklaan. Pykälän *1 ja 2 momenttiin* esitetään lisäksi ruorimerkkiä, varusteen sijoittamista ja valmistajan edustajaa koskevia muutoksia, jotta käytetyt termit vastaisivat muita lakiin ehdotettuja muutoksia.

11 §. Poikkeuksellinen tekninen keksintö. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan pykälässä käytettyä termiä.

Pykälän *1 momenttiin* esitetään ruorimerkkiä, varusteen sijoittamista ja valmistajan edustajaa koskevia muutoksia, jotta käytetyt termit vastaisivat muita lakiin ehdotettuja muutoksia.

Pykälän *2 momentti* esitetään poistettavaksi tarpeettomana. Laivavarusedirektiivi ei nykyisellään sisällä erityisiä radiolaitteita koskevia säännöksiä. Tämän seurauksena nykyisen 3 ja 4 momentin numerointi muuttuu *uusiksi 2 ja 3 momentiksi*, ja niistä esitetään poistettavaksi viittaus nykyiseen 1 ja 2 momenttiin säädösteknisistä syistä. Lisäksi uusi 2 momentti esitetään muutettavaksi varusteen sijoittamista koskevan terminologian osalta vastaamaan muualle lakiin ehdotettuja muutoksia.

12 §. Varusteen kokeilu. Pykälän *1 momenttiin* esitetään ruorimerkkiä ja varusteen sijoittamista koskevia muutoksia, jotta käytetyt termit vastaisivat muita lakiin ehdotettuja muutoksia.

Pykälän *2 momentti* esitetään poistettavaksi tarpeettomana. Laivavarusedirektiivi ei nykyisellään sisällä erityisiä radiolaitteita koskevia säännöksiä. Tämän seurauksena nykyisen 3 momentin numerointi muuttuu *uudeksi 2 momentiksi* ja siitä esitetään poistettavaksi viittaus nykyiseen 1 ja 2 momenttiin säädösteknisistä syistä. Lisäksi momentti esitetään muutettavaksi varusteen sijoittamista koskevan terminologian osalta vastaamaan muualle lakiin ehdotettuja muutoksia.

13 §. Poikkeukselliset olosuhteet. Pykälän *1 momentissa* esitetään muutettavaksi poikkeuksellisista olosuhteista johtuvan laivavarusteen väliaikaisen sijoittamisen edellytyksiä siten, että ilmoitetun laitoksen vastavuoroista tunnustamista koskeva edellytys poistetaan. Poikkeuksellisella olosuhteella tarkoitetaan erityisesti tilannetta, jossa laivavaruste rikkoutuu sellaisessa paikassa, jossa ei ole kohtuullisesti saatavissa ruorimerkittyä laivavarustetta rikkoutuneen tilalle. Esitys perustuu laivavarusedirektiivin 32 artiklaan. Momentin *3 kohdan* edellytys vaatimusten täyttämisestä poistetaan ja esitetään siirrettäväksi pykälän 3 momenttiin.

Pykälän *2 momenttiin* esitetään varusteen sijoittamista koskeva terminologinen muutos.

Pykälän *3 momenttiin* esitetään lisättäväksi Liikenteen turvallisuusviraston velvollisuus varmistua, että laivavaruste keskeisiltä osin täyttää sille asetetut vaatimukset. Esitys perustuu laivavarusedirektiivin 32 artiklaan.

Pykälään esitetään lisättäväksi *uusi 4 momentti*, jonka mukaan Liikenteen turvallisuusviraston olisi annettava varusteen väliaikaista sijoittamista koskeva todistus ja ilmoitettava siitä viipymättä Euroopan komissiolle. Esitys perustuu laivavarusedirektiivin 32 artiklaan.

14 §. Ulkomaisen aluksen siirtyminen Suomen lipun alle. Pykälään esitetään ruorimerkkiä ja varusteen sijoittamista koskevia muutoksia, jotta käytetyt termit vastaisivat muita lakiin ehdotettuja muutoksia, sekä säädösteknisiä korjauksia.

Pykälän *1 momentista* esitetään poistettavaksi tarpeettomana viittaukset radiolaitteisiin. Laivavarusedirektiivi ei nykyisellään sisällä erityisiä radiolaitteita koskevia säännöksiä.

Pykälän *2 momentti* esitetään muutettavaksi siten, että säännös mahdollistaa sen, että Liikenteen turvallisuusvirasto antaa yhden todistuksen, joka voi koskea yhtä tai useampaa laivavarustetta aluksella. Todistus olisi säilytettävä aluksella. Käytännössä voi tulla esiin sellainen tilanne, jossa Liikenteen turvallisuusviraston olisi arvioitava useamman kuin yhden alukselle si-

joitetun laivavarusteen vastaavuus, eikä jokaisesta laivavarusteesta olisi tarkoituksenmukaista antaa omaa erillistä todistusta.

15 §. Velvollisuus ilmoittaa vaarallisesta laivavarusteesta. Pykälään esitetään ruorimerkkiä ja valmistajan edustajaa koskevia muutoksia, jotta käytetyt termit vastaisivat muita lakiin ehdotettuja muutoksia.

17 §. Ilmoitetun laitoksen nimeäminen. Pykälä vastaisi sisällöltään osin voimassa olevan lain 17 §:ää, mutta sitä täydennettäisiin laivavarusedirektiivin mukaisesti. Pykälän *1 momentti* esitetään muutettavaksi siten, että Liikenteen turvallisuusvirasto nimeäisi jatkossa laivavarusteiden vaatimustenmukaisuuden arviointiin osallistuvat ilmoitetut laitokset liikenne- ja viestintäministeriön sijaan. Laivavarusedirektiivin liitteen IV 1 kohdassa luetellaan tiedot, jotka hakemukseen on liitettävä. Momenttiin ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan Liikenteen turvallisuusvirasto voisi antaa tarkempia määräyksiä hakemukseen liitettävistä tiedoista.

Pykälän *2 momentissa* lueteltaisiin nimeämispäätöksessä määritettävät tiedot. Momenttiin ehdotetaan ainoastaan säädösteknisiä muutoksia.

Pykälän *3 momentin* mukaan Liikenteen turvallisuusviraston olisi ilmoitettava Euroopan komissiolle ja muille Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen jäsenvaltioille ilmoitettujen laitosten nimeämisestä ja niihin liittyvistä myöhemmistä merkittävistä muutoksista. Laivavarusedirektiivin 17 artiklassa ja liitteen IV 2 kohdassa säädetään, että ilmoitus olisi tehtävä käyttäen komission sähköistä ilmoitusvälinettä, mikä vastaa nykykäytäntöä. Komissio antaa hyväksytylle ilmoitetulle laitokselle tunnistenumeron ja ylläpitää julkista luetteloa ilmoitetuista laitoksista. Ilmoitettu laitos voisi toimia ilmoitettuna laitoksena vain, jos Euroopan komissio ja Euroopan unionin jäsenvaltiot eivät esitä pykälässä mainittujen määräaikojen kuluessa vastalauseita nimeämisilmoitukseen. Lisäksi momentissa säädettäisiin Liikenteen turvallisuusviraston velvollisuudesta ilmoittaa Euroopan komissiolle ilmoitettuja laitoksia koskevista arviointi- ja valvontamenettelyistä sekä mahdollisista muutoksista näihin tietoihin.

Pykälän *4 momentissa* lueteltaisiin ilmoitettuja laitoksia koskevaan ilmoitukseen sisällytettävät tiedot.

Pykälä perustuu laivavarusedirektiivin 17–19 artiklaan ja liitteeseen IV, jossa säädetään ilmoitusmenettelystä.

18 §. Ilmoitetun laitoksen nimeämisen edellytykset. Pykälä vastaisi sisällöltään osin voimassa olevan lain 18 §:ää, mutta sitä täydennettäisiin laivavarusedirektiivin mukaisesti. Ilmoitetun laitoksen nimeämisen edellytyksistä säädetään laivavarusedirektiivin liitteessä III, josta ehdotetaan otettavaksi pääkohdat tähän pykälään.

Pykälän *1 momentin 1 kohdan* mukaan laitoksen olisi oltava Suomessa rekisteröity oikeushenkilö tai sen osa. Säännös vastaa voimassa olevan momentin 6 kohtaa.

Momentin *2 kohdan* mukaan ilmoitetun laitoksen olisi oltava toiminnallisesti ja taloudellisesti riippumaton. Riippumattomuus on tarkemmin määritelty direktiivin liitteen III 3–7 kohdissa. Laitoksen riippumattomuudella tarkoitettaisiin sitä, että laitoksen on oltava riippumaton arvioimastaan organisaatiosta ja laivavarusteesta. Laitos, sen ylin johto ja vaatimustenmukaisuuden arviointitehtävien suorittamisesta vastaava henkilöstö eivät saisi myöskään olla arvioimaisensa laivavarusteiden suunnittelijoita, valmistajia, hankkijoita, asentajia, ostajia, omistajia, käyttäjiä tai huoltajia eivätkä minkään tällaisen osapuolen valtuutettuja edustajia. Tämä ei kuitenkaan sulje pois sellaisten arvioitujen tuotteiden käyttöä, jotka ovat vaatimustenmukaisuus-

den arviointilaitoksen toimien kannalta tarpeellisia, tai sellaisten tuotteiden käyttöä henkilökohtaisiin tarkoituksiin. Lisäksi edellytettäisiin, että vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos, sen ylin johto ja vaatimustenmukaisuuden arviointitehtävien suorittamisesta vastaava henkilöstö eivät saa olla suoranaisesti mukana näiden laivavarusteiden suunnittelussa, valmistuksessa tai rakentamisessa, kaupan pitämisessä, asentamisessa, käytössä tai huollossa eivätkä edusta näissä toiminnoissa mukana olevia osapuolia. He eivät saisi myöskään osallistua sellaiseen toimintaan, joka voi vaarantaa heidän riippumattomuutensa tai joka liittyy vaatimustenmukaisuuden arviointitoimiin, joita varten heidät on ilmoitettu. Tämä koskee erityisesti konsultointipalveluja. Direktiivissä edellytetään myös, että laitosten tytäryhtiöiden tai alihankkijoiden toimet eivät saa vaikuttaa niiden suorittamien vaatimustenmukaisuuden arviointitoimien luotamuksellisuuteen, objektiivisuuteen tai puolueettomuuteen.

Momentin 3 kohdan mukaan edellytyksenä olisi, että laitos kykenee suorittamaan vaatimustenmukaisuuden arviointiin liittyvät tehtävät. Laitoksen olisi kyettävä suorittamaan arviointitehtävät, jotka sille osoitettaisiin ja joita varten se on ilmoitettu riippumatta siitä, suorittaako laitos tehtävät itse vai suorittaako ulkopuolinen ne laitoksen vastuulla.

Momentin 4 kohdan mukaan laitoksella tulisi olla käytössään riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä, jonka toiminnan riippumattomuus on tarkastustehtävien osalta varmistettu. Ammattitaidon osalta henkilökunnalla tulisi olla riittävä tekninen tietämys ja soveltuva koulutus, jotta he voivat tehdä vaatimustenmukaisuuden arviointeja. Henkilökunnan tulisi myös olla vapaa sellaisesta painostuksesta, joka voisi vaikuttaa heidän suorittamien arviointien tuloksiin.

Momentin 5 kohdan mukaan laitoksen johdon ja arviointihenkilöstön olisi oltava puolueettomia. Tällä tarkoitettaisiin sitä, että laitoksen ylimmän johdon ja arviointihenkilöstön palkka ei saa olla riippuvainen suoritettujen arviointien määrästä ja arviointien tuloksista.

Momentin 6 kohdan mukaan laitoksella tulisi olla käytettävissään toiminnan edellyttämät laitteet, välineet ja järjestelmät, mikä vastaa voimassa olevan momentin 3 kohtaa.

Momentin 7 kohdan mukaan ilmoitetulla laitoksella tulisi olla kirjallinen kuvaus menettelyistä, joiden mukaisesti vaatimustenmukaisuuden arvioinnit suoritetaan. Kuvauksilla olisi voitava osoittaa menettelyjen avoimuus ja toistettavuus. Direktiivissä edellytetään myös sitä, että yrityksen toimintatavat ja menettelyt, jotka liittyvät ilmoitetun laitoksen toimintaan, olisi voitava erottaa laitoksen muusta toiminnasta.

Momentin 8 kohdan mukaan edellytyksenä on, että laitoksella olisi toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävä vastuuvakuutus.

Momentin 9 kohdan mukaan ilmoitetun laitoksen olisi täytettävä tuotteita, prosesseja ja palveluita sertifioivia elimiä koskevan EN ISO/IEC 17065 -standardin vaatimukset. Tällä tarkoitettaisiin kyseisen standardin voimassa olevaa versiota. Nykyisin sovellettava versio on EN ISO/IEC 17065:2012. Ilmoitetun laitoksen olisi myös varmistettava, että vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa käytetyt testilaboratoriot täyttävät testaus- ja kalibrointilaboratorioiden pätevyysvaatimuksia koskevan EN ISO/IEC 17025 -standardin vaatimukset. Tällä tarkoitetaan standardin voimassa olevaa versiota EN ISO/IEC 17025:2005 tai uudempaa kyseisen standardin versiota.

Pykälän 2 momenttiin esitetään lisäksi laivavarustedirektiivin liitteen IV mukainen hakemukseen liitettäviä asiakirjoja koskeva tarkennus.

Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että ilmoitetun laitoksen on ilmoitettava 1 momentissa säädettyjen edellytysten täyttymiseen liittyvistä muutoksista liikenne- ja viestintäministeriön sijaan Liikenteen turvallisuusvirastolle.

Pykälän 4 momentin ehdotetaan säilyvän ennallaan.

Pykälän 5 momenttia muutettaisiin siten, että ilmoitetun laitoksen on vuosittain toimitettava selvitys toiminnastaan ja sen tuloksista Liikenteen turvallisuusvirastolle liikenne- ja viestintäministeriön sijasta.

18 a §. Ilmoitetun laitoksen henkilöstöä koskevat vaatimukset. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 18 a §, jossa määriteltäisiin ilmoitetun laitoksen henkilöstöä koskevat vaatimukset. Henkilöstöä koskevista vaatimuksista säädetään laivavarustedirektiivin liitteen III 12 kohdassa. Pykälän mukaan henkilöstöllä on oltava vankka tekninen ja ammatillinen koulutus vaatimustenmukaisuuden arviointitoimista, riittävät tiedot suoritettavia arviointeja koskevista vaatimuksista ja riittävät valtuudet tällaisten arviointien suorittamiseen. Lisäksi henkilöstöllä on oltava asianmukainen tuntemus ja ymmärrys sovellettavista vaatimuksista ja testausnormeista sekä asiaankuuluvasta unionin yhdenmukaistamislainsäädännöstä ja asetuksista, joilla se pannaan täytäntöön, sekä kyky laatia todistuksia, asiakirjoja ja raportteja, joilla osoitetaan, että arvioinnit on suoritettu.

19 §. Ilmoitetun laitoksen tehtävät. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin edelleen siitä, että ilmoitetun laitoksen tehtävänä on suorittaa laivavarusteiden vaatimustenmukaisuuden arviointiin liittyvät tehtävät, joilla varmistetaan, että varusteet täyttävät niille asetetut vaatimukset. Momenttia selkeytettäisiin lisäämällä siihen nimenomainen velvollisuus antaa arvioinnin jälkeen asiaankuuluvat vaatimustenmukaisuus- ja tyyppitarkastustodistukset.

Pykälän 2 momenttiin esitetään lisättäväksi laivavarustedirektiivin 20 artiklan sisältämä asiakkaan suostumuksen edellytys ulkopuolisten testaus- ja tarkastuspalvelujen käyttämiselle. Ulkopuolisten palveluiden käyttämisestä olisi ilmoitettava liikenne- ja viestintäministeriön sijaan Liikenteen turvallisuusvirastolle valvonnan mahdollistamiseksi.

Pykälään esitetään lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan ilmoitetun laitoksen olisi vaadittava laivavarusteen valmistajaa toteuttamaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet, jos varuste ei laitoksen arvion mukaan ole vaatimusten mukainen. Tällaisessa tilanteessa laitos ei saisi antaa myöskään todistusta vaatimustenmukaisuudesta. Lisäksi ilmoitetun laitoksen olisi vaadittava valmistajaa toteuttamaan korjaavat toimenpiteet, jos todistuksen antamisen jälkeisessä toiminnassa havaitaan, ettei varuste enää täytä sille asetettuja vaatimuksia. Laitos voisi tällaisessa tilanteessa myös peruuttaa antamansa todistuksen. Jos korjaavia toimenpiteitä ei toteutettaisi tai niillä ei olisi vaadittua vaikutusta, ilmoitetun laitoksen tulisi tarpeen mukaan rajoittaa todistuksia tai peruuttaa ne joko väliaikaisesti tai kokonaan. Todistuksen epäämisestä, rajoittamisesta tai peruuttamisesta olisi ilmoitettava valvontaviranomaisille ja sellaisille muille ilmoitetuille laitoksille, jotka tekevät vastaavia arviointitoimia. Esitys perustuu laivavarustedirektiivin 23 ja 24 artiklaan.

20 §. Ilmoitetun laitoksen tehtävien suorittaminen. Pykälän 2 momenttiin esitetään lisättäväksi laivavarustedirektiivin 24 artiklan sisältämiä tietojenantovelvollisuuksia. Ilmoitetun laitoksen olisi ilmoitettava kielteisistä ja pyynnöstä myös myönteisistä arviointiensä tuloksista muille ilmoitetuille laitoksille. Pyyntöä tietoja olisi toimitettava myös Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille.

21 §. Puutteellisuuden tai vaatimustenvastaisuuden korjaaminen. Pykälä ja sen otsikko esitetään muutettavaksi siten, että ne koskisivat puutteellisuuksien lisäksi myös vaatimustenvastaisuuksia. Pykälän *1 momentin* sisältämät velvoitteet esitetään ulottumaan valmistajan ja sen valtuutetun edustajan lisäksi tuojaan tai jakelijan. Lisäksi Liikenteen turvallisuusvirasto voi edellyttää toimijoita ryhtymään toimenpiteisiin myös silloin, kun ruorimerkkiä ei ole kiinnitetty tai se on kiinnitetty lain vastaisesti. Liikenteen turvallisuusviraston olisi ryhdyttävä tiettyihin toimenpiteisiin, jos korjaavia toimenpiteitä ei suoritettaisi sen asettamassa määräajassa. Esitykset perustuvat laivavarustedirektiivin 29 artiklaan.

22 §. Vaarallinen laivavaruste. Pykälän *1 momentti* esitetään muutettavaksi siten, että Liikenteen turvallisuusvirasto voisi osoittaa kiellon myös laivavarusteen tuojalle tai jakelijalle ja kohdistaa se markkinoille saataville asettamiseen. Esitys perustuu laivavarustedirektiivin 26 artiklaan.

23 §. Laivavarusteen korjaaminen, vaihtaminen tai kaupan purkaminen. Pykälän *1 momenttiin* esitetään lisättäväksi laivavarusteen jakelija ja tuoja tahoiksi, jolle Liikenteen turvallisuusvirasto voi kohdistaa määräyksen. Esitys täydentää 22 §:ään tehtyä laivavarustedirektiiviin perustuvaa esitystä. Muilta osin momentti vastaisi sisällöltään voimassa olevaa 23 §:ää. Säännöksen tarkoituksena olisi siten edelleen torjua vahingonvaaraa sekä turvata varusteen haltijan oikeudellinen asema, mutta momenttiin esitettäisiin säädösteknisiä korjauksia.

Pykälään esitetään lisättäväksi *uusi 2 momentti*, jonka mukaan Liikenteen turvallisuusviraston olisi ilmoitettava antamasta määräyksestään Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenmaille. Esitys perustuu laivavarustedirektiivin 26 artiklaan.

24 §. Tiedottamisvelvollisuus kiellosta ja määräyksestä. Pykälään esitetään lisättäväksi laivavarusteen tuoja ja jakelija tahoiksi, jotka Liikenteen turvallisuusvirasto voi velvoittaa tiedottamaan kiellosta tai määräyksestä. Esitys täydentää 21 ja 22 §:ään esitettyjä muutoksia.

25 §. Ilmoitetun laitoksen nimeämisen peruuttaminen ja toiminnan lopettaminen. Pykälän otsikko esitetään muutettavaksi vastaamaan pykälään ehdotettuja muutoksia.

Pykälän *1 momenttiin* esitetään lisättäväksi mahdollisuus rajoittaa 17 §:ssä tarkoitettua ilmoitetun laitoksen nimeämistä tai peruuttaa nimeäminen määräajaksi. Esitys perustuu laivavarustedirektiivin 21 artiklaan. Lisäksi ehdotetaan, että liikenne- ja viestintäministeriön sijaan ilmoituksen rajoittamiseen tai peruuttamiseen liittyvistä toimenpiteistä vastaisi Liikenteen turvallisuusvirasto, joka valvoisi jatkossa ilmoitettujen laitosten toimintaa. Tältä osin esitys täydentää 7 ja 17 §:ään esitettyjä muutoksia.

Pykälän *2 momenttia* esitetään muutettavaksi vastaamaan edellä 1 momenttiin tehtäviä muutoksia. Liikenteen turvallisuusvirasto ilmoittaisi jatkossa ilmoitetun laitoksen nimeämisen rajoittamisesta tai peruuttamisesta Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille.

Pykälään esitetään lisättäväksi *uusi 3 momentti*, jolla pyritään varmistamaan tarkastustoimintaa koskevan aineiston säilyminen senkin jälkeen kun yritys on lopettanut toimintansa ilmoitettuna laitoksena. Esitys perustuu laivavarustedirektiivin 21 artiklaan.

27 §. Laivavarustesäännösten rikkominen. Pykälässä säädettäisiin edelleen eräiden laivavarustesäännösten rikkomisesta. Pykälän *1 momenttiin* lisättäisiin viittaus, jonka mukaan menettely olisi rangaistavaa jos se tapahtuisi direktiivin tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti. Tämä tehtäisiin, jotta valtuutusketju rangaistussäännöksestä tunnusmerkistön sisältävään säännökseen olisi riittävän täsmällinen.

Ehdotettu 27 § on ns. blankorangaistussäännös, joiden käytölle perustuslain 8 §:ssä vahvistettu rikosoikeudellinen laillisuusperiaate asettaa tiettyjä edellytyksiä. Laillisuusperiaate sisältää vaatimuksen sääntelyn täsmällisyydestä. Sen mukaan kunkin rikoksen tunnusmerkistö on ilmaistava laissa riittävällä täsmällisyydellä siten, että säännöksen sanamuodon perusteella on ennakoitavissa, onko jokin toiminta tai laiminlyönti rangaistavaa (esim. PeVL 29/2001 vp, s. 3/II). Rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen kannalta ongelmallisina on pidetty sellaisia säännöksiä, joissa rangaistavan teon tunnusmerkistöä ei määritellä itse rangaistusuhun sisältävässä säännöksessä, vaan teon kuvauksen osalta ainoastaan viitataan muihin säännöksiin tai viranomaisen antamiin määräyksiin. Rangaistavan käyttäytymisen sisällön, tai vastaavasti käyttäytymisen rangaistavuuden, selvittäminen saattaa näin järjestetyn rikosvastuun osalta olla vaikeasti havaittavaa. Eduskunnan perustuslakivaliokunnan mukaan tällaisesta avoimesta rangaistusuhun sisältävästä laintasoisesta säännöksestä lähtevän valtuutusketjun rangaistavan teon tunnusmerkistön sisältävään normiin on oltava täsmällinen (PeVM 25/1994 vp s. 8).

Jatkossa on tarkoitus, että luettelo direktiivin soveltamisalaan kuuluvista laivavarusteista julkaistaan komission täytäntöönpanosäännöksinä. Laivavarusedirektiivin 35 artiklan 2 kohdan mukaan komissio ilmoittaa täytäntöönpanosäädöksillä kansainvälisissä oikeudellisissa asiakirjoissa määrätty asiaankuuluvat suunnittelu-, valmistus- ja suorituskykyvaatimukset ja testausnormit kunkin sellaisen laivavarusteen osalta, jolle kansainvälisissä yleissopimuksissa vaaditaan lippuvallion viranomaisen antama hyväksyntä. Saman artiklan 3 kohdan mukaan komissio ilmoittaa täytäntöönpanosäädöksillä kansainvälisissä oikeudellisissa asiakirjoissa äskettäin määrätty aluksille jo sijoitettuja varusteita koskevat suunnittelu-, valmistus- ja suorituskykyvaatimukset, jotta varmistetaan, että Euroopan unionin aluksille sijoitettavat varusteet ovat kansainvälisten oikeudellisten asiakirjojen mukaiset. Aikaisemmin näitä laivavarusteita koskevat laivavarusedirektiivin liitteen muutokset laitettiin erikseen kansallisesti täytäntöön.

Lisäksi pykälän 1 momentin 1 ja 2 kohdassa laivavarusteen sijoittamista ja vaatimustenmukaisuusmerkkiä koskeva terminologia esitetään muutettavaksi vastaamaan muita lakiin ehdotettuja muutoksia. 1 kohta ulotetaan myös koskemaan markkinoilla saataville asettamista. Pykälän 1 momentin 3 kohta esitetään muutettavaksi siten, että lain 5 §:n osalta viitattaisiin koko pykälään nykyisen 4 momentin sijaan. Lain 5 §:ään esitetään uusia ruorimerkkiä koskevia velvoitteita, joiden rikkominen on tarpeen säätää rangaistavaksi. Ehdotettu rangaistussäännöksen soveltamisalan laajentaminen perustuu direktiivin säännöksiin.

28 §. Muutoksenhaku valvontaviranomaisen päätökseen. Pykälästä ja sen otsikosta esitetään poistettavaksi viittaukset liikenne- ja viestintäministeriön päätökseen, koska ministeriö ei toimisi jatkossa enää valvontaviranomaisena ehdotetun 7 §:n mukaisesti. Pykälään lisättäisiin säännökset valituslupamenettelyn piiriin siirrettävistä asioista, joiden osalta noudatettaisiin oikeusministeriön oikaisuvaatimus- ja valituslupamenettelyn laajentamista koskevan hankkeen periaatteita (HE 230/2014 vp). Samalla pykälän rakenne muuttuisi.

Pykälän 1 momentin mukaan ilmoitettua laitosta koskevan nimeämisen rajoittamista tai peruuttamista koskevaan päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Pykälän 2 momentin mukaan muuhun valvontaviranomaisen lain mukaan tekemään päätökseen saisi hakea oikaisua päätöksen tehneeltä viranomaiselta. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Pykälän 3 momentin mukaan hallinto-oikeuden päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntäisi valitusluvan.

Pykälän 4 momentin mukaan päätöstä olisi noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Pykälän 5 momentin mukaan 26 §:ssä tarkoitettuun hallinnolliseen pakkokeinoon saisi hakea muutosta siten kuin uhkasakkolaissa säädetään.

31 §. Maksut. Pykälän sisältämä viittaus lain 11 §:ään ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan kyseiseen pykälään ehdotettuja muutoksia. Muutos olisi säädöstekninen.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Koska laivavarusedirektiivi sisältää runsaasti teknisluonteisia säännöksiä, ehdotetun lain 17 §:ssä ehdotetaan Liikenteen turvallisuusvirastolle valtuutusta antaa tarkempia määräyksiä ilmoitetun laitoksen nimeämistä koskevaan hakemukseen liitettävistä tiedoista.

3 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian. Laivavarusteita koskevia vaatimuksia ja testausstandardeja sovelletaan kuitenkin vanhan laivavarusedirektiivin 96/98/EY liitteen A.1 ja ehdotetun lain voimaan tullessa voimassa olleen laivavarustelain 30 §:n nojalla annettujen Liikenteen turvallisuusviraston määräysten mukaisesti, kunnes laivavarusedirektiivin nojalla annettavat komission täytäntöönpanosäädökset tulevat voimaan.

Euroopan unionin jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava muutetun laivavarusedirektiivin noudattamisen edellyttämät lait viimeistään 18 päivänä syyskuuta 2016. Direktiivin 40 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden direktiivin 96/98/EY noudattamiseksi antamien kansallisten säännösten nojalla 18 päivänä syyskuuta 2016 sovellettavia laivavarusteita koskevia vaatimuksia ja testausnormeja sovelletaan edelleen 35 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten voimaantuloon asti.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Perustuslain 80 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto voi antaa asetuksia perustuslaissa tai muussa laissa säädetyn valtuuden nojalla. Lailla on kuitenkin säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan kuuluvat lain alaan. Perustuslain 80 §:n 2 momentin mukaan muu viranomainen voidaan lailla valtuuttaa antamaan oikeussääntöjä määräytyistä asioista, jos siihen on sääntelyn kohteeseen liittyviä erityisiä syitä eikä sääntelyn asiallinen merkitys edellytä, että asiasta säädetään lailla tai asetuksella. Valtuuden tulee olla soveltamisalaltaan täsmällisesti rajattu. Lisäksi perustuslaista johtuu, että valtuuden kattamat asiat on määriteltävä tarkasti laissa.

Valtuutuksen säätämiseen laissa on perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä kohdistettu vaatimuksia sääntelyn täsmällisyydestä ja tarkkuudesta (PeVL 16/2002 vp, s. 2, PeVL 19/2002 vp, s. 5, PeVL 1/2004 vp, s. 2 ja PeVL 17/2010 vp, s. 2). Laista tulee käydä selkeästi ilmi, mistä on tarkoitus säätää asetuksella. Perustuslakivaliokunta on lausuntokäytännössään todennut perustuslain 80 §:n 2 momentin soveltamisesta, että asetuksenantovaltuuksiin verrattuna tällaiseen valtuuteen kohdistuu yleistä tarkkarajaisuusvaatimusta pidemmälle menevä vaatimus valtuuden kattamien asioiden määrittämisestä tarkasti laissa. Valtuuden tulee perustuslain nimenomaisen säännöksen mukaan olla soveltamisalaltaan täsmällisesti rajattu (PeVL 46/2001 vp, s. 3/I ja PeVL 16/2002 vp, s. 2/I). Muiden viranomaisten norminantovalta on perustuslain näkökulmasta poikkeuksellista (PeVL 10/1998 vp, s. 23/II ja PeVL 16/2002 vp, s. 2/I). Perustuslakiuudistuksen yhteydessä mainittiin esimerkkeinä viranomaisen nor-

minantovallasta tekninen ja vähäisiä yksityiskohtia koskeva sääntely, johon ei liity merkittävää harkintavallan käyttöä (HE 1/1998 vp, s. 133/II; ks. myös PeVL 16/2002 vp, s. 2/I ja PeVL 19/2002 vp, s. 5/I). Perustuslakivaliokunta on lausuntokäytännössään käsitellyt myös perustuslain 80 §:n 2 momentissa tarkoitettuja erityisiä syitä (PeVL 17/2004 vp, s. 3/II). Erityiseksi syyksi voidaan katsoa esimerkiksi se, että säänneltävään toimintaan liittyy runsaasti ammatillisia erityispiirteitä. Perustuslakivaliokunta on toistuvasti korostanut, että perustuslain 80 §:n 1 ja 2 momentin säännökset rajoittavat suoraan valtuussäännösten tulkintaa samoin kuin valtuussäännösten nojalla annettavien säännösten ja määräysten sisältöä (PeVL 48/2001 vp, s. 4, PeVL 1/2004 vp, s. 2 ja PeVL 19/2006 vp, s. 3).

Ehdotetun laivavarustelain 17 §:n 1 momenttiin sisältyy määräyksenantovaltuus, jossa esitetään, että Liikenteen turvallisuusvirasto voisi antaa tarkempia määräyksiä tarkemmin lainkohdassa tarkoitetuista asioista. Valtuuksien valmistelussa on otettu huomioon asiaan liittyvät perustuslain asettamat vaatimukset. Valtuutussäännös on sijoitettu ja asiallisesti kytketty säänneltävää asiaa koskevaan pykälään, ja se on laadittu mahdollisimman tarkkarajaiseksi ja täsmälliseksi. Lisäksi laissa säädettäisiin oikeuksista ja velvollisuuksista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan. Valtuutussäännös ei siten ole ristiriidassa perustuslain kanssa.

Ehdotettu laki ei sisällä perustuslain kannalta ongelmallisia perusoikeusrajoituksia. Ehdotettuun lakiin sisältyvät tehtävien luovuttamista muulle kuin viranomaiselle koskevat säännökset ovat myös yhteensopivia perustuslain kanssa. Siten on perusteltua katsoa, että esitykseen sisältyvä lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa säätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

laivavarustelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan laivavarustelain (1503/2011) 30 §,
muutetaan 1 ja 2 §, 3 §:n 4 momentti, 4–6 §, 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 10–15 §,
17–19 §, 20 §:n 2 momentti, 21 §:n otsikko ja 1 momentti, 22 §:n 1 momentti, 23–25 §, 27 §:n
1 momentti, 28 ja 31 §,
sellaisina kuin niistä ovat 18 ja 19 § osaksi laissa 908/2014, sekä
lisätään lakiin uusi 18 a § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään laivavarusteista ja neuvoston direktiivin 96/98/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/90/EU, jäljempänä *laivavarustedirektiivi*, tarkoitetuista varusteista.

Tätä lakia sovelletaan suomalaiseen alukseen, jolle myönnetään turvallisuuskirjat jonkin seuraavista kansainvälisistä yleissopimuksista mukaisesti:

1) ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehty kansainvälinen yleissopimus (SopS 11/1981), jäljempänä *SOLAS-yleissopimus*;

2) alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvä vuoden 1978 pöytäkirja (SopS 51/1983), jäljempänä *MARPOL 73/78 -yleissopimus*;

3) kansainvälisistä säännöistä yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä vuonna 1972 tehty kansainvälinen yleissopimus (SopS 30/1977), jäljempänä *COLREG-yleissopimus*.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kansainvälisillä testausstandardeilla* Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO), Kansainvälisen standardisointijärjestön (ISO), Kansainvälisen sähkötekniikan toimikunnan (IEC), Euroopan standardointikomitean (CEN), Euroopan sähkötekniikan standardointikomitean (Cenelec), Euroopan telealan standardointilaitoksen (ETSI) ja Kansainvälisen televiestintäliiton (ITU) laatimia, kulloinkin voimassa olevia standardeja, jotka on laadittu testausmenetelmien ja testaustulosten määrittelemiseksi kansainvälisten yleissopimusten ja IMO:n päätöslauselmien ja kiertokirjeiden mukaisesti;

2) *kansainvälisillä oikeudellisilla asiakirjoilla* kansainvälisiä yleissopimuksia ja IMO:n päätöslauselmia ja kiertokirjeitä sekä kansainvälisiä testausstandardeja;

3) *laivavarusteella* laivavarustedirektiivin mukaisia alukselle sijoitettuja tai sijoitettavia varusteita, joiden osalta kansainvälisissä oikeudellisissa asiakirjoissa edellytetään lippuvaltion viranomaisen hyväksyntää riippumatta siitä, onko alus Euroopan unionin alueella sinä ajankohtana, jona varusteet on sijoitettu tai sijoitetaan alukselle;

4) *vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyllä* laivavarustedirektiivin mukaista menettelyä, joka on:

a) EY-tyyppitarkastus (moduuli B) sekä sellainen EU:n vaatimustenmukaisuusvakuutus, joka valmistajan tai tämän Euroopan unionin alueelle sijoittautuneen valtuutetun edustajan ennen varusteen markkinoille saattamista tekemän valinnan mukaan koskee tuotannon laadunvarmistusta (moduuli D), tuotteen laadunvarmistusta (moduuli E) tai tuotekohtaista tarkastusta (moduuli F);

b) yksikkökohtainen EY-tarkastus (moduuli G), jos varuste-eriä valmistetaan yksittäin tai pieniä määriä eikä sarja- tai massatuotantona.

5) *valmistajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka valmistaa taikka antaa toimeksiannon suunnitella tai valmistaa laivavarusteita ja joka pitää niitä kaupan omalla nimellään tai tavaramerkillään; tuojaa tai jakelijaa on pidettävä valmistajana silloin kun se saattaa laivavarusteen markkinoille tai sijoittaa varusteen Euroopan unionin jäsenvaltion lipun alla purjehtivalle alukselle omalla nimellään tai tavaramerkillään tai muuttaa jo markkinoille saatettua laivavarustetta tavalla, joka voi vaikuttaa laivavarusteeseen sovellettavien vaatimusten täyttymiseen;

6) *valtuutetulla edustajalla* laivavarustedirektiivin 13 artiklassa tarkoitettua Euroopan unioniin sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on laivavarusteen valmistajan antama kirjallinen valtuutus suorittaa valmistajan puolesta tietyt tehtävät;

7) *tuojalla* Euroopan unioniin sijoittunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa kolmannelle maasta tuotavat laivavarusteet unionin markkinoille;

8) *jakelijalla* muuta laivavarusteen toimitusketjuun kuuluvaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kuin valmistajaa tai tuojaa;

9) *vaatimustenmukaisuusvakuutuksella* laivavarusteen valmistajan antamaa laivavarustedirektiivin liitteen II ja rakenteeltaan tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvistä yhteisistä puitteista ja päätöksen 93/465/ETY kumoamisesta tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 768/2008/EY liitteessä III vahvistetun mallin mukaista vakuutusta laivavarusteelle asetettujen vaatimusten täyttymisestä;

10) *asettamisella saataville markkinoilla* kaikkea laivavarusteen toimittamista unionin markkinoille liiketoiminnan yhteydessä joko maksua vastaan tai vastikkeetta;

11) *markkinoille saattamisella* laivavarusteen ensimmäistä saataville asettamista Euroopan unionin markkinoilla.

3 §

Muu lainsäädäntö

Radiolaitteen, jonka vaatimustenmukaisuutta ei varmisteta laivavarusteena, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja markkinoille saattamisesta säädetään tietoyhteiskuntakaarissa (917/2014).

4 §

Laivavarusteisiin kohdistuvat vaatimukset

Alukseen sijoitettujen laivavarusteiden on täytettävä ne kansainvälisissä oikeudellisissa asiakirjoissa edellytetyt vaatimukset, jotka ovat voimassa, kun varusteet sijoitetaan alukselle, siten kuin laivavarustedirektiivin nojalla annetuissa Euroopan komission täytäntöönpanosäädöksissä säädetään.

Laivavarusteen valmistajan on todistettava vaatimusten täyttyminen kansainvälisten testausstandardien ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen mukaisesti.

Jos vaatimusten täyttymistä ei ole todistettu, laivavarustetta ei saa sijoittaa alukseen, asettaa saataville markkinoilla eikä saattaa markkinoille.

Liikenteen turvallisuusviraston tai hyväksytyn luokituslaitoksen on aluksen turvallisuus- ja todistuskirjoja myöntäessään ja uusiessaan sekä tehdessään turvallisuus- ja todistuskirjoihin merkinnän suoritetusta määräaikaisesta katsastuksesta taikka väli- tai vuosikatsastuksesta varmistettava, että aluksen laivavarusteet täyttävät niille tässä laissa säädetty vaatimukset.

5 §

Ruorimerkki

Laivavarusteen valmistajan on kiinnitettävä laivavarustedirektiivin mukainen ruorimerkki sellaiseen laivavarusteeseen, joka täyttää 4 §:n 1 momentissa säädetty vaatimukset ja joka on valmistettu vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn mukaisesti. Laivavarusteen valmistaja voi ruorimerkin sijasta tai sen lisäksi käyttää laivavarustedirektiivin mukaista elektronista tunnistetta.

Ruorimerkin kiinnittäminen muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun tuotteeseen on kielletty.

Ruorimerkki on kiinnitettävä tuotannon loppuvaiheessa laivavarusteeseen tai sen kilpeen siten, että se on näkyvä, luettavissa varusteen käyttöpaikalla sen ollessa asennettuna ja pysyy laivavarusteeseen kiinnitettynä koko varusteen ennakoitavissa olevan käyttöajan ajan. Tarvittaessa ruorimerkki on sisällytettävä laivavarusteen ohjelmistoon. Jos merkin kiinnittäminen laivavarusteeseen tai sen kilpeen ei varusteen ominaisuuksien vuoksi ole mahdollista tai perusteltua, merkki on kiinnitettävä tuotteen pakkaukseen ja liiteasiakirjoihin. Ruorimerkin lisäksi varusteessa tai tarvittaessa sen pakkauksessa tai liiteasiakirjoissa on ilmoitettava tuojan nimi ja osoite sekä rekisteröity toiminimi tai rekisteröity tavaramerkki.

Ruorimerkin jäljessä on oltava vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn suorittaneen ilmoitetun laitoksen tunnusnumero, jos laitos on ollut mukana tuotannon tarkastusvaiheessa, sekä merkin kiinnittämisvuosi. Tunnusnumeron kiinnittämisestä vastaa ilmoitettu laitos. Tunnusnumeron voi ilmoitetun laitoksen antamien ohjeiden mukaisesti kiinnittää myös laivavarusteen valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja.

Sellaisen merkin tai merkinnän kiinnittäminen, jota ulkopuoliset voivat merkityksen tai kirjoitustavan vuoksi erehtyä pitämään ruorimerkkinä, on kielletty.

Laivavarusteen valmistajan on säilytettävä varustetta koskevat, laatimansa tekniset asiakirjat ja vaatimustenmukaisuusvakuutus 10 vuoden ajan ruorimerkin kiinnittämisestä tai vähintään varusteen ennakoitavissa olevan käyttöajan ajan. Laivavarusteen valmistajan on toimitettava jäljennös varustetta koskevasta vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta ilmoitetulle laitokselle.

Laivavarusteen valmistajan, joka katsoo tai jolla on syytä epäillä, että varuste, johon se on kiinnittänyt ruorimerkin, ei täytä varusteelle 4 §:ssä asetettuja vaatimuksia, on viipymättä saatettava tuote vaatimusten mukaiseksi, poistettava se markkinoilta tai ryhdyttävä toimenpiteisiin varusteen palauttamiseksi.

6 §

Laivavarusteiden vapaa liikkuvuus

Ruorimerkillä varustettu laivavaruste voidaan vapaasti saattaa markkinoille sekä sijoittaa alukseen.

Markkinoille saatettavan laivavarusteen mukana on oltava vaatimustenmukaisuusvakuutus sekä laivavarusteen sijoittamista, käyttöä ja huoltoa koskevat ohjeet. Jäljennös vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta on laivavarusteen käyttöajan säilytettävä aluksella. Vaatimustenmu-

kaisuusvakuutuksen jäljennöksen sekä sijoittamista, käyttöä ja huoltoa koskevien ohjeiden on oltava ainakin aluksen työkielellä ja englannin kielellä.

7 §

Valvontaviranomaiset

Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo nimeämiään ilmoitettuja laitoksia.

8 §

Valvontaviranomaisen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus saada tämän lain noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot ja näytteet laivavarusteen valmistajalta tai tämän valtuutetulta edustajalta, tuojalta, jakelijalta ja ilmoitetulta laitokselta, joita tämän lain velvoitteet koskevat. Liikenteen turvallisuusvirastolle on myös pyynnöstä esitettävä tiedot kaikista varustetta toimittaneista sekä kaikista valmistajista, valtuutetuista edustajista, tuojista ja jakelijoista, joille varustetta on toimitettu 10 vuoden kuluessa ruorimerkin kiinnittämisestä tai vähintään varusteen ennakoitavissa olevan käyttöajan ajalta. Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus saada valvontaa varten tarpeellisia tietoja Viestintävirastolta.

10 §

Ruorimerkillä merkityn laivavarusteen tarkastus

Liikenteen turvallisuusvirasto tarkastaa markkinoille saatettuja, vielä alukseen sijoittamattomia ruorimerkillä varustettuja laivavarusteita sen varmistamiseksi, että ne täyttävät niille asetetut vaatimukset. Laivavarusteen valmistajan on tarjottava omalla kustannuksellaan näytteitä Liikenteen turvallisuusviraston saataville tai annettava virastolle mahdollisuus tutustua näytteisiin.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi tarkastaa alukseen sijoitetun, ruorimerkillä varustetun laivavarusteen, jos kansainvälistä turvallisuutta tai ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevat kansainväliset oikeudelliset asiakirjat edellyttävät käyttötestejä aluksella eikä jo suoritettuja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä toisteta. Laivavarusteen valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan on pyydettäessä annettava Liikenteen turvallisuusvirastolle laivavarusteen tarkastus- ja testausselostet.

11 §

Poikkeuksellinen tekninen keksintö

Liikenteen turvallisuusvirasto voi sallia poikkeuksellisen teknisenä keksintönä pidettävän laivavarusteen sijoittamisen alukseen, vaikka laivavaruste ei täytä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaatimuksia. Edellytyksenä on, että laivavarusteen valmistaja tai tämän valtuutettu edustaja osoittaa Liikenteen turvallisuusvirastolle, että laivavaruste on vähintään yhtä tehokas kuin vastaavaan käyttöön tarkoitettu ruorimerkillä varustettu laivavaruste. Liikenteen turvallisuusvirasto voi laivavarusteen valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan kustannuksella käyttää ulkopuolisia testaus- tai tarkastuspalveluja taikka muita palveluja vastaavan tehokkuu-

den osoittamiseksi. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, sovelletaan myös Euroopan unionin jäsenvaltion rekisteristä Suomen alusrekisteriin siirrettävään alukseen.

Liikenteen turvallisuusviraston on annettava sallimaansa poikkeuksellisenä teknisenä keksintönä pidettävää laivavarustetta koskeva todistus, joka on pidettävä varusteen mukana. Laivavaruste on sijoitettava alukseen todistuksen ehtojen ja määräysten mukaisesti.

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava poikkeuksellisenä teknisenä keksintönä pidetyn laivavarusteen sallimisesta Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille sekä annettava niille tiedoksi kaikki suoritettuja kokeita, arviointoja ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä koskevat selosteet.

12 §

Varusteen kokeilu

Liikenteen turvallisuusvirasto voi sallia, että alukseen sijoitetaan kokeiltavaksi lyhyeksi määräajaksi laivavaruste, joka ei täytä sille 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaatimuksia eikä ole 11 §:ssä tarkoitettu poikkeuksellinen tekninen keksintö. Edellytyksenä on, että alukselle on sijoitettu vastaava toimintakuntoinen ja välittömään käyttöön valmis ruorimerkillä varustettu laivavaruste.

Liikenteen turvallisuusviraston on annettava kokeiltavaa laivavarustetta koskeva todistus, joka on pidettävä varusteen mukana. Kokeiltava laivavaruste on sijoitettava alukseen todistuksen ehtojen ja määräysten mukaisesti.

13 §

Poikkeukselliset olosuhteet

Alukselle voidaan poikkeuksellisissa olosuhteissa Euroopan unionin ulkopuolella sijoittaa väliaikaisesti muu kuin ruorimerkillä varustettu laivavaruste. Edellytyksenä on, että:

1) ruorimerkillä varustetun varusteen sijoittaminen aiheuttaisi kohtuuttomasti kustannuksia tai kohtuuttoman viivästyksen aluksen liikennöintiin; ja

2) laivavarusteen mukana on IMO:n jäsenvaltion myöntämät asiakirjat, joissa todetaan laivavarusteen täyttävän sille kansainvälisissä oikeudellisissa asiakirjoissa asetetut vaatimukset.

Laivanisännän on välittömästi ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle 1 momentissa tarkoitettua laivavarusteesta sekä perusteista sen sijoittamiselle alukseen.

Liikenteen turvallisuusviraston on viipymättä ilmoituksen saatuaan varmistettava, että 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät ja että laivavarusteet ja niiden testausstandardit mahdollisimman hyvin vastaavat 4 §:ssä tarkoitettuja vaatimuksia ja testausstandardeja.

Liikenteen turvallisuusviraston on annettava laivavarusteen väliaikaista sijoittamista koskeva todistus, jossa väliaikainen laivavaruste yksilöidään, todetaan todistuksen antamisen edellytyksenä olevat poikkeukselliset olosuhteet, varusteen suunnittelu-, valmistus- ja suorituskykyvaatimukset sekä sovelletut testausstandardit. Todistuksen antamisesta on viipymättä ilmoitettava Euroopan komissiolle.

14 §

Ulkomaisten aluksen siirtyminen Suomen lipun alle

Jos Euroopan unionin ulkopuolisen maan lipun alla purjehtiva alus siirretään Suomen lipun alle, Liikenteen turvallisuusviraston on peruskatsastuksen yhteydessä varmistettava, että aluk-

sen laivavarusteiden kunto vastaa aluksen turvallisuus- ja todistuskirjoja ja että sen laivavarusteet on varustettu ruorimerkillä.

Jos Liikenteen turvallisuusvirasto katsoo ruorimerkillä varustamattoman laivavarusteen vastaavan ruorimerkillä varustettua laivavarustetta, viraston on annettava vastaavuudesta todistus, johon on sisällyttävä lupa varusteen sijoittamiseen alukselle luvassa mainittujen edellytysten mukaisesti. Todistusta on säilytettävä aluksella. Liikenteen turvallisuusvirasto voi laivanisännän kustannuksella käyttää ulkopuolisia testaus-, tarkastus- tai muita palveluja vastaavuuden osoittamiseksi.

Liikenteen turvallisuusviraston on määrättävä laivanisäntä vaihtamaan siirrettävän aluksen laivavaruste, jos laivavaruste ei ole varustettu ruorimerkillä eikä Liikenteen turvallisuusvirasto katso sen vastaavan ruorimerkillä varustettua laivavarustetta.

15 §

Velvollisuus ilmoittaa vaarallisesta laivavarusteesta

Jos laivavarusteen valmistaja tai tämän valtuutettu edustaja saa tietoonsa tai hänen tulisi hallussaan olevien tietojen perusteella pystyä päättämään, että ruorimerkillä varustettu laivavaruste voi vaarantaa laivaväen, matkustajien tai muiden terveyden tai turvallisuuden tai vaikuttaa haitallisesti meriympäristöön, sen on ilmoitettava tästä välittömästi Liikenteen turvallisuusvirastolle. Laivavarusteen valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan on samalla ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin se on vaaran johdosta ryhtynyt sekä tehtävä yhteistyötä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa vaaran torjumiseksi.

17 §

Ilmoitetun laitoksen nimeäminen

Liikenteen turvallisuusvirasto nimeää hakemuksesta laitokset, joilla on oikeus toimia ilmoitettuna laitoksena vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä hakemukseen liitettävistä tiedoista.

Nimeämispäätöksessä määritellään ilmoitetun laitoksen pätevyysalue, vahvistetaan laitoksen valvontaan liittyvät järjestelyt sekä asetetaan tarvittaessa muitakin laitoksen toimintaa koskevia vaatimuksia, rajoituksia ja ehtoja, joilla varmistetaan tehtävien asianmukainen suorittaminen. Ilmoitettu laitos voidaan nimetä määrääjäksi tai toistaiseksi.

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava Euroopan komissiolle ja muille Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen jäsenvaltioille nimeämänsä ilmoitetut laitokset ja laitoksiin liittyvät myöhemmät merkittävät muutokset. Ilmoitettu laitos voi toimia tämän lain mukaisena ilmoitettuna laitoksena, jos Euroopan komissio ja Euroopan unionin jäsenvaltiot eivät esitä vastalauseita nimeämisilmoitukseen. Määräaika vastalauseille on kaksi viikkoa ilmoituksen antamisesta, jos ilmoituksessa on mukana akkreditointitodistus. Jos akkreditointitodistusta ei ole, määräaika vastalauseiden esittämiselle on kaksi kuukautta. Liikenteen turvallisuusviraston on lisäksi ilmoitettava Euroopan komissiolle ilmoitettuja laitoksia koskevista arviointi- ja valvontamenettelyistä sekä mahdollisista muutoksista näihin tietoihin.

Edellä 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tulee sisältää tiedot ilmoitetun laitoksen vaatimustenmukaisuuden arviointitoimista, arviointimoduuleista ja laivavarusteista, joita ilmoitettu laitos arvioi, sekä todistus laitoksen pätevyydestä. Jos ilmoitetulla laitoksella ei ole kansallisen akkreditointielimen antamaa akkreditointitodistusta, ilmoitukseen on liitettävä tarvittavat asiakirjatodisteet, joilla ilmoitetun laitoksen pätevyys ja valvonta voidaan todentaa.

18 §

Ilmoitetun laitoksen nimeämisen edellytykset

Ilmoitetun laitoksen nimeämisen edellytyksenä on, että:

- 1) laitos on Suomessa rekisteröity oikeushenkilö tai sen osa;
- 2) laitos on toiminnallisesti ja taloudellisesti riippumaton;
- 3) laitos kykenee suorittamaan vaatimustenmukaisuuden arviointiin liittyvät tehtävät;
- 4) laitoksella on käytössään riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä, jonka toiminnan riippumattomuus on tarkastustehtävien osalta varmistettu;
- 5) laitoksen johto ja arviointihenkilöstö on puolueettomia;
- 6) laitoksella on käytettävissään toiminnan edellyttämät laitteet, välineet ja järjestelmät;
- 7) laitoksella on kirjallinen kuvaus menettelyistä, joiden mukaisesti vaatimuksenmukaisuuden arvioinnit suoritetaan;
- 8) laitoksella on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävä vastuuvakuutus;
- 9) laitos täyttää EN ISO/IEC 17065 -standardin vaatimukset ja varmistaa, että vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa käytetyt testilaboratoriot täyttävät EN ISO/IEC 17025 -standardin vaatimukset.

Ilmoitetun laitoksen on osoitettava Turvallisuus- ja kemikaaliviraston akkreditointiyksikön (*FINAS-akkreditointipalvelu*) akkreditoinnilla tai muutoin täyttävänsä 1 momentissa säädetty edellytykset. Akkreditointitodistus tai muut tarpeelliset asiakirjatodisteet on liitettävä ilmoitetun laitoksen nimeämistä koskevaan hakemukseen.

Ilmoitetun laitoksen on ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle ja FINAS-akkreditointipalvelulle kaikista sellaisista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta 1 momentissa säädettyjen edellytysten täyttymiseen.

FINAS-akkreditointipalvelu arvioi säännöllisin väliajoin akkreditointimenettelyjen mukaisesti, että ilmoitettu laitos edelleen täyttää 1 momentissa asetetut vaatimukset. Ilmoitetun laitoksen on toimitettava FINAS-akkreditointipalvelulle pätevyyden arvioimista varten tarpeelliset tiedot.

Ilmoitetun laitoksen on vuosittain toimitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle selvitys tässä laissa tarkoitetusta toiminnastaan ja sen tuloksista.

18 a §

Ilmoitetun laitoksen henkilöstöä koskevat vaatimukset

Ilmoitetun laitoksen henkilöstöllä, joka vastaa vaatimustenmukaisuuden arviointitoimien suorittamisesta, on oltava:

- 1) vankka tekninen ja ammatillinen koulutus, joka kattaa kaikki ne vaatimustenmukaisuuden arviointitoimet, joita varten ilmoitettu laitos on ilmoitettu;
- 2) riittävät tiedot suoritettavia arviointeja koskevista vaatimuksista ja riittävät valtuudet tällaisten arviointien suorittamiseen;
- 3) asianmukainen tuntemus ja ymmärrys sovellettavista vaatimuksista ja testausnormeista sekä asiaankuuluvasta unionin yhdenmukaistamislainsäädännöstä ja asetuksista, joilla se pannaan täytäntöön; sekä
- 4) kyky laatia todistuksia, asiakirjoja ja raportteja, joilla osoitetaan, että arvioinnit on suoritettu.

19 §

Ilmoitetun laitoksen tehtävät

Ilmoitetun laitoksen tehtävänä on varmistaa, että laitoksen arvioimat laivavarusteet täyttävät niille tässä laissa säädetty vaatimukset. Ilmoitettu laitos antaa arvioinnista asiaankuuluvat vaatimustenmukaisuustodistukset ja tyyppitarkastustodistukset.

Ilmoitettu laitos voi asiakkaan suostumuksella käyttää apunaan ulkopuolisia testaus- tai tarkastuspalveluja taikka muita palveluja, jos ulkopuolinen palveluntuottaja täyttää 18 §:ssä säädetty edellytykset. Ilmoitettu laitos vastaa ulkopuolisella teettämistään toimenpiteistä ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnin kokonaisuudesta. Ilmoitetun laitoksen on ilmoitettava käyttämistään ulkopuolisista palveluista Liikenteen turvallisuusvirastolle ja FINAS-akkreditointipalvelulle.

Ilmoitetun laitoksen on vaadittava laivavarusteen valmistajaa toteuttamaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet eikä se saa antaa vaatimustenmukaisuustodistusta, jos varuste ei täytä sille asetettuja vaatimuksia. Jos ilmoitettu laitos katsoo todistuksen antamisen jälkeen, ettei varuste enää täytä sille asetettuja vaatimuksia, sen on vaadittava valmistajaa toteuttamaan korjaavat toimenpiteet ja tarvittaessa peruutettava antamansa todistus. Jos korjaavia toimenpiteitä ei toteuteta tai niillä ei ole vaadittua vaikutusta, ilmoitetun laitoksen on tarpeen mukaan rajoitettava todistusta tai peruutettava se. Todistus voidaan peruuttaa myös väliaikaisesti. Ilmoitetun laitoksen on ilmoitettava vaatimustenmukaisuustodistuksen epäämisestä, rajoittamisesta tai peruuttamisesta valvontaviranomaisille ja muille samoja varusteita koskevia arviointitoimia toteuttaville ilmoitetuille laitoksille.

20 §

Ilmoitetun laitoksen tehtävien suorittaminen

Ilmoitetun laitoksen on toimittava yhteistyössä toimialansa muiden laitosten kanssa toimintatapojen riittävän yhdenmukaisuuden varmistamiseksi ja ilmoitettava muille samoja varusteita koskevia arviointitoimia toteuttaville ilmoitetuille laitoksille vaatimustenmukaisuuden arvioinnin kielteisistä ja pyynnöstä myös myönteisistä tuloksista. Ilmoitetun laitoksen on pyynnöstä toimitettava arvioinnin kielteisiin tai myönteisiin tuloksiin liittyviä tietoja Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille.

21 §

Puutteellisuuden tai vaatimustenvastaisuuden korjaaminen

Jos ruorimerkillä varustettu laivavaruste, sitä koskevat asiakirjat tai siitä annettavat tiedot eivät ole tämän lain mukaisia tai ruorimerkki on kiinnitetty tämän lain vastaisesti, Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrätä laivavarusteen valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan, tuojan tai jakelijan korjaamaan puutteellisuuden tai vaatimustenvastaisuuden viraston asettamassa määräajassa. Jos puutteellisuutta tai vaatimustenmukaisuutta ei korjata asetetussa määräajassa, Liikenteen turvallisuusviraston on kiellettävä asettamasta laivavarustetta saataville markkinoilla tai saattamasta sitä markkinoille taikka määrättävä se poistettavaksi markkinoilta tai palautettavaksi.

22 §

Vaarallinen laivavaruste

Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrääjäksi kieltää ruorimerkillä varustetun laivavarusteen valmistajaa tai tämän valtuutettua edustajaa, tuojaa tai jakelijaa asettamasta laivavarustetta saataville markkinoilla tai saattamasta sitä markkinoille taikka määrätä sen poistettavaksi markkinoilta tai kieltää tai rajoittaa laivanisäntää käyttämästä laivavarustetta, jos laivavaruste voi vaarantaa laivaväen, matkustajien tai muiden henkilöiden terveyden tai turvallisuuden taikka voi vaikuttaa haitallisesti meriympäristöön siitä huolimatta, että laivavaruste on asennettu ja huollettu oikein ja sitä on käytetty tarkoituksensa mukaisesti.

23 §

Laivavarusteen korjaaminen, vaihtaminen tai kaupan purkaminen

Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrätä 22 §:ssä tarkoitetun kieltopäätöksen saaneen laivavarusteen valmistajan, tämän valtuutetun edustajan, tuojan tai jakelijan:

- 1) korjaamaan laivavarusteen niin, että se ei ole vaarallinen tai haitallinen;
- 2) ottamaan laivavarusteen takaisin ja korvaamaan sen vaarattomalla ja haitattomalla tuotteella; taikka
- 3) purkamaan kaupan.

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava välittömästi toimenpiteistään ja niiden perusteista Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille.

24 §

Tiedottamisvelvollisuus kiellosta tai määräyksestä

Liikenteen turvallisuusvirasto voi velvoittaa laivavarusteen valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan, tuojan tai jakelijan tiedottamaan 21 tai 22 §:ssä tarkoitetusta kiellosta tai määräyksestä sekä laivavarusteeseen tai sen käyttämiseen liittyvästä vaarasta. Liikenteen turvallisuusvirasto voi asettaa tiedottamiselle määrääjän ja määrätä muutoinkin tiedottamisessa noudatettavista menettelyistä.

25 §

Ilmoitetun laitoksen nimeämisen peruuttaminen ja toiminnan lopettaminen

Jos ilmoitettu laitos ei enää täytä nimeämisen edellytyksiä tai ei noudata nimeämispäätöksessä asetettuja vaatimuksia, rajoituksia tai ehtoja taikka toimii säännösten vastaisesti, Liikenteen turvallisuusviraston on asetettava määräaika asian korjaamiseksi. Liikenteen turvallisuusviraston on rajoitettava nimeämistä tai peruutettava nimeäminen, jos laitos ei ole korjannut puutetta määräajassa ja puute on vakava. Nimeäminen voidaan peruuttaa myös määräajaksi.

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille ilmoitetun laitoksen nimeämisen rajoittamisesta tai peruuttamisesta.

Jos ilmoitettu laitos lopettaa toimintansa, sen on siirrettävä tarkastustoimintaa koskeva asiakirja-aineisto jollekin toiselle ilmoitetulle laitokselle tai muutoin pidettävä se valvontaviranomaisten saatavilla.

27 §

Laivavarustesäännösten rikkominen

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta, laivavarusedirektiivin tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti

1) sijoittaa alukseen, asettaa saataville markkinoilla tai saattaa markkinoille sellaisen laivavarusteen, jonka ei ole todistettu täyttävän sille 4 §:n 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia,

2) kiinnittää ruorimerkin laivavarusteeseen, jonka ei ole todistettu täyttävän sille 4 §:n 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia,

3) rikkoo ruorimerkin käytölle 5 §:ssä asetettuja vaatimuksia, 14 §:n 3 momentissa säädettyä määräystä tai 22 §:n 1 momentissa säädettyä kieltä tai määräystä,

4) jättää tekemättä 13 §:n 2 momentissa tai 15 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tai

5) jättää noudattamatta 24 §:ssä säädettyä tiedotusvelvoitetta,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *laivavarustesäännösten rikkomisesta* sakkoon.

28 §

Muutoksenhaku valvontaviranomaisen päätökseen

Ilmoitettua laitosta koskevan nimeämisen rajoittamista tai peruuttamista koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muuhun Liikenteen turvallisuusviraston päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Ulkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämisen tai keskeyttämisen asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen saa kuitenkin hakea muutosta siten kuin uhkasakkolaissa säädetään.

31 §

Maksut

Liikenteen turvallisuusvirasto määrää valtion maksuperustelaissa (150/1992) tarkoitetun omakustannusarvon mukaisen maksun tämän lain 11 §:n 1 ja 2 momentissa, 12 §:ssä, 13 §:n 3 momentissa ja 14 §:n 2 momentissa tarkoitetuista tarkastuksista, valvontatoimenpiteistä ja todistuksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen laivavarusedirektiivin nojalla annettavien komission täytäntöönpanosäädösten voimaantuloa sovelletaan niiden asemesta aluksella käytettävistä laivavarusteista annetun neuvoston direktiivin N:o 96/98/EY liitettä A.1 sekä tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 30 §:n nojalla annettuja Liikenteen turvallisuusviraston määräyksiä.

HE 127/2016 vp

Helsingissä 1 päivänä syyskuuta 2016

Pääministeri

Juha Sipilä

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

Laki

laivavarustelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan laivavarustelain (1503/2011) 30 §,
muutetaan 1 ja 2 §, 3 §:n 4 momentti, 4–6 §, 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 10–15 §,
17–19 §, 20 §:n 2 momentti, 21 §:n otsikko ja 1 momentti, 22 §:n 1 momentti, 23–25 §, 27 §:n
1 momentti, 28 ja 31 §,
sellaisina kuin niistä ovat 18 ja 19 § osaksi laissa 908/2014, sekä
lisätään lakiin uusi 18 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään aluksella käytettävistä laivavarusteista annetun neuvoston direktiivin N:o 96/98/EY, jäljempänä *laivavarustedirektiivi*, liitteessä A.1 mainituista varusteista.

Tätä lakia sovelletaan suomalaiseen alukseen, jolle myönnetään turvallisuuskirjat jonkin seuraavan kansainvälisen yleissopimuksen mukaisesti:

1) ihmishengen turvallisuudesta merellä tehty vuoden 1974 kansainvälinen yleissopimus (SopS 11/1981), jäljempänä *SOLAS-yleissopimus*;

2) alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvä vuoden 1978 pöytäkirja (SopS 51/1983), jäljempänä *MARPOL 73/78 -yleissopimus*;

3) kansainvälisistä säännöistä yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä tehty vuoden 1972 kansainvälinen yleissopimus (SopS 30/1977), jäljempänä *COLREG-yleissopimus*;

4) vuoden 1966 kansainvälinen lastivii-vayleissopimus (SopS 52/1968).

Ehdotus

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään laivavarusteista ja neuvoston direktiivin 96/98/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/90/EU, jäljempänä *laivavarustedirektiivi*, tarkoitetuista varusteista.

Tätä lakia sovelletaan suomalaiseen alukseen, jolle myönnetään turvallisuuskirjat jonkin seuraavista kansainvälisistä yleissopimuksista mukaisesti:

1) ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehty kansainvälinen yleissopimus (SopS 11/1981), jäljempänä *SOLAS-yleissopimus*;

2) alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvä vuoden 1978 pöytäkirja (SopS 51/1983), jäljempänä *MARPOL 73/78 -yleissopimus*;

3) kansainvälisistä säännöistä yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä vuonna 1972 tehty kansainvälinen yleissopimus (SopS 30/1977), jäljempänä *COLREG-yleissopimus*.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä tarkoitetaan:

1) *testausstandardeilla* Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO), Kansainvälisen standardisointijärjestön (ISO), Kansainvälisen sähkötekniikan toimikunnan (IEC), Euroopan standardointikomitean (CEN), Euroopan sähkötekniikan standardointikomitean (Cenelec) ja Euroopan telealan standardointilaitoksen (ETSI) laatimia, kulloinkin voimassa olevia standardeja, jotka on laadittu testausmenetelmien ja testaustulosten määrittelemiseksi kansainvälisten yleissopimusten ja IMO:n päätöslauselmien ja kiertokirjeiden mukaisesti, sellaisina kuin ne ovat laivavarustedirektiivin liitteessä A.1;

2) *kansainvälisillä oikeudellisilla asiakirjoilla* kansainvälisiä yleissopimuksia ja IMO:n päätöslauselmia ja kiertokirjeitä sekä 1 kohdassa tarkoitettuja kansainvälisiä testausstandardeja;

3) *laivavarusteella* niitä laivavarustedirektiivin liitteessä A.1 mainittuja varusteita, joiden on kansainvälisten oikeudellisten asiakirjojen mukaisesti oltava aluksella käytössä tai jotka vapaaehtoisesti sijoitetaan alukselle käytettäväksi;

4) *vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyllä* laivavarustedirektiivin mukaista menettelyä, joka on:

a) EY-tyyppitarkastus (moduuli B) sekä valmistajan tai tämän Euroopan unionin alueelle sijoittautuneen valtuutetun edustajan ennen varusteen markkinoille saattamista tekemän valinnan mukaan sellainen EY:n vaatimustenmukaisuusvakuutus, joka koskee *tyypinmukaisuutta* (moduuli C), tuotannon laadunvarmistusta (moduuli D), tuotteen laadunvarmistusta (moduuli E) tai tuotekohtaista tarkastusta (moduuli F);

b) täydellinen EY-laadunvarmistus (moduuli H);

c) yksikkökohtainen EY-tarkastus (moduuli G), jos varuste-eriä valmistetaan yksittäin tai pieniä määriä eikä sarja- tai massatuotantona.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kansainvälisillä testausstandardeilla* Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO), Kansainvälisen standardisointijärjestön (ISO), Kansainvälisen sähkötekniikan toimikunnan (IEC), Euroopan standardointikomitean (CEN), Euroopan sähkötekniikan standardointikomitean (Cenelec), Euroopan telealan standardointilaitoksen (ETSI) ja Kansainvälisen televiestintäliiton (ITU) laatimia, kulloinkin voimassa olevia standardeja, jotka on laadittu testausmenetelmien ja testaustulosten määrittelemiseksi kansainvälisten yleissopimusten ja IMO:n päätöslauselmien ja kiertokirjeiden mukaisesti;

2) *kansainvälisillä oikeudellisilla asiakirjoilla* kansainvälisiä yleissopimuksia ja IMO:n päätöslauselmia ja kiertokirjeitä sekä kansainvälisiä testausstandardeja;

3) *laivavarusteella* laivavarustedirektiivin mukaisia alukselle sijoitettuja tai sijoitettavia varusteita, joiden osalta kansainvälisissä oikeudellisissa asiakirjoissa edellytetään lippuvaltion viranomaisen hyväksyntää riippumatta siitä, onko alus Euroopan unionin alueella sinä ajankohtana, jona varusteet on sijoitettu tai sijoitetaan alukselle;

4) *vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyllä* laivavarustedirektiivin mukaista menettelyä, joka on:

a) EY-tyyppitarkastus (moduuli B) sekä sellainen EU:n vaatimustenmukaisuusvakuutus, joka valmistajan tai tämän Euroopan unionin alueelle sijoittautuneen valtuutetun edustajan ennen varusteen markkinoille saattamista tekemän valinnan mukaan koskee tuotannon laadunvarmistusta (moduuli D), tuotteen laadunvarmistusta (moduuli E) tai tuotekohtaista tarkastusta (moduuli F);

b) yksikkökohtainen EY-tarkastus (moduuli G), jos varuste-eriä valmistetaan yksittäin tai pieniä määriä eikä sarja- tai massatuotantona.

5) **valmistajalla** luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka valmistaa taikka antaa toimeksiannon suunnitella tai valmistaa laivavarusteita ja joka pitää niitä kaupan omalla nimellään tai tavaramerkillään; tuojaa tai jakelijaa on pidettävä valmistajana silloin kun se saattaa laivavarusteen markkinoille tai sijoittaa varusteen Euroopan unionin jäsenvaltion lipun alla purjehtivalle alukselle omalla nimellään tai tavaramerkillään tai muuttaa jo markkinoille saatettua laivavarustetta tavalla, joka voi vaikuttaa laivavarusteeseen sovellettavien vaatimusten täyttymiseen;

6) **valtuutetulla edustajalla** laivavarustedirektiivin 13 artiklassa tarkoitettua Euroopan unioniin sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on laivavarusteen valmistajan antama kirjallinen valtuutus suorittaa valmistajan puolesta tietyt tehtävät;

7) **tuojalla** Euroopan unioniin sijoittunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa kolmannesta maasta tuotavat laivavarusteet unionin markkinoille;

8) **jakelijalla** muuta laivavarusteen toimitusketjuun kuuluvaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kuin valmistajaa tai tuojaa;

9) **vaatimustenmukaisuusvakuutuksella** laivavarusteen valmistajan antamaa laivavarustedirektiivin liitteen II ja rakenteeltaan tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvistä yhteisistä puitteista ja päätöksen 93/465/ETY kumoamisesta tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 768/2008/EY liitteessä III vahvistetun mallin mukaista vakuutusta laivavarusteelle asetettujen vaatimusten täyttymisestä;

10) **asettamisella saataville markkinoilla** kaikkea laivavarusteen toimittamista unionin markkinoille liiketoiminnan yhteydessä joko maksua vastaan tai vastikkeetta;

11) **markkinoille saattamisella** laivavarusteen ensimmäistä saataville asettamista Euroopan unionin markkinoilla.

3 §

Muu lainsäädäntö

Radiolaitteen, jonka vaatimustenmukai-

3 §

Muu lainsäädäntö

Radiolaitteen, jonka vaatimustenmukai-

suutta ei varmisteta laivavarusteena, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja markkinoille saattamisesta säädetään radio-
taajuuksista ja telelaitteista annetussa laissa
(1015/2001).

suutta ei varmisteta laivavarusteena, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja markkinoille saattamisesta säädetään *tietoyhteiskuntakaassa* (917/2014).

4 §

Laivavarusteisiin kohdistuvat vaatimukset

Alukseen *asennettujen tai* sijoitettujen laivavarusteiden on täytettävä kansainvälisissä oikeudellisissa asiakirjoissa edellytetyt vaatimukset siten kuin laivavarusedirektiivissä säädetään.

Laivavarusteen valmistajan on todistettava *I momentissa tarkoitettujen* vaatimusten täyttäminen laivavarusedirektiivin liitteessä *A.1 tarkoitettujen* kansainvälisten testausstandardien ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen mukaisesti.

Sellaisen laivavarusedirektiivin liitteessä A.1 mainitun laivavarusteen alukseen asentaminen, kiinnittäminen tai markkinoille saattaminen, joka ei täytä 1 tai 2 momentissa asetettuja edellytyksiä, on kielletty.

Liikenteen turvallisuusviraston on varmistettava aluksen turvallisuus- ja todistuskirjoja myöntäessään ja uusiessaan, että aluksen laivavarusteet täyttävät niille tässä laissa säädetty vaatimukset.

5 §

Vaatimustenmukaisuusmerkki

Laivavarusteen valmistajan *tai tämän edustajan* on kiinnitettävä laivavarusedirektiivin mukainen vaatimustenmukaisuusmerkki sellaiseen laivavarusteeseen, joka täyttää 4 §:n 1 momentissa säädetty vaatimukset ja joka on valmistettu 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn

4 §

Laivavarusteisiin kohdistuvat vaatimukset

Alukseen sijoitettujen laivavarusteiden on täytettävä ne kansainvälisissä oikeudellisissa asiakirjoissa edellytetyt vaatimukset, *jotka ovat voimassa, kun varusteet sijoitetaan alukselle, siten kuin laivavarusedirektiivin nojalla annetuissa Euroopan komission täytäntöönpanosäädöksissä säädetään.*

Laivavarusteen valmistajan on todistettava vaatimusten täytyminen kansainvälisten testausstandardien ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen mukaisesti.

Jos vaatimusten täyttymistä ei ole todistettu, laivavarustetta ei saa sijoittaa alukseen, asettaa saataville markkinoilla eikä saattaa markkinoille.

Liikenteen turvallisuusviraston *tai hyväksytyn luokituslaitoksen* on aluksen turvallisuus- ja todistuskirjoja myöntäessään ja uusiessaan sekä tehdessään turvallisuus- ja todistuskirjoihin merkinnän suoritetusta määräaikaisesta katsastuksesta taikka väli- tai vuosikatsastuksesta varmistettava, että aluksen laivavarusteet täyttävät niille tässä laissa säädetty vaatimukset.

5 §

Ruorimerkki

Laivavarusteen valmistajan on kiinnitettävä laivavarusedirektiivin mukainen *ruorimerkki* sellaiseen laivavarusteeseen, joka täyttää 4 §:n 1 momentissa säädetty vaatimukset ja joka on valmistettu vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn mukaisesti. *Laivavarusteen valmistaja voi ruorimerkin sijasta tai*

mukaisesti.

Vaatimustenmukaisuusmerkin kiinnittäminen sellaiseen laivavarustedirektiivin liitteessä A.1 mainittuun laivavarusteeseen, joka ei täytä 4 §:n 1 ja 2 momentissa asetettuja edellytyksiä, on kielletty.

Vaatimustenmukaisuusmerkki on kiinnitettävä tuotannon loppuvaiheessa laivavarusteeseen tai sen kilpeen siten, että se on näkyvä, luettavissa varusteen käyttöpaikalla sen ollessa asennettuna ja pysyy laivavarusteeseen kiinnitettynä koko varusteen ennakoitavissa olevan käyttöajan ajan. Jos merkin kiinnittäminen laivavarusteeseen tai sen kilpeen ei varusteen ominaisuuksien vuoksi ole mahdollista tai perusteltua, merkki on kiinnitettävä tuotteen pakkaukseen, etikettiin tai esitteeseen.

Vaatimustenmukaisuusmerkin jäljessä on oltava vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn suorittaneen ilmoitetun laitoksen tunnusnumero, jos laitos on ollut mukana tuotannon tarkastusvaiheessa, sekä merkin kiinnittämisen vuoden kaksi viimeistä numeroa. Ilmoitettu laitos vastaa tunnusnumeron kiinnittämisestä. Tunnusnumeron voi ilmoitetun laitoksen vastuulla kiinnittää myös laivavarusteen valmistaja tai tämän edustaja.

Sellaisen merkin tai merkinnän kiinnittäminen, jota ulkopuoliset voivat merkityksen tai kirjoitustavan vuoksi erehtyä pitämään vaatimustenmukaisuusmerkkinä, on kielletty.

sen lisäksi käyttää laivavarustedirektiivin mukaista elektronista tunnistetta.

Ruorimerkin kiinnittäminen muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun tuotteeseen on kielletty.

Ruorimerkki on kiinnitettävä tuotannon loppuvaiheessa laivavarusteeseen tai sen kilpeen siten, että se on näkyvä, luettavissa varusteen käyttöpaikalla sen ollessa asennettuna ja pysyy laivavarusteeseen kiinnitettynä koko varusteen ennakoitavissa olevan käyttöajan ajan. Tarvittaessa ruorimerkki on sisällytettävä laivavarusteen ohjelmistoon. Jos merkin kiinnittäminen laivavarusteeseen tai sen kilpeen ei varusteen ominaisuuksien vuoksi ole mahdollista tai perusteltua, merkki on kiinnitettävä tuotteen pakkaukseen ja liiteasiakirjoihin. Ruorimerkin lisäksi varusteessa tai tarvittaessa sen pakkauksessa tai liiteasiakirjoissa on ilmoitettava tuojan nimi ja osoite sekä rekisteröity toiminimi tai rekisteröity tavaramerkki.

Ruorimerkin jäljessä on oltava vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn suorittaneen ilmoitetun laitoksen tunnusnumero, jos laitos on ollut mukana tuotannon tarkastusvaiheessa, sekä merkin kiinnittämisen vuosi. Tunnusnumeron kiinnittämisestä vastaa ilmoitettu laitos. Tunnusnumeron voi ilmoitetun laitoksen antamien ohjeiden mukaisesti kiinnittää myös laivavarusteen valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja.

Sellaisen merkin tai merkinnän kiinnittäminen, jota ulkopuoliset voivat merkityksen tai kirjoitustavan vuoksi erehtyä pitämään ruorimerkkinä, on kielletty.

Laivavarusteen valmistajan on säilytettävä varustetta koskevat, laatimansa tekniset asiakirjat ja vaatimustenmukaisuusvakuutus 10 vuoden ajan ruorimerkin kiinnittämisestä tai vähintään varusteen ennakoitavissa olevan käyttöajan ajan. Laivavarusteen valmistajan on toimitettava jäljennös varustetta koskevasta vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta ilmoitetulle laitokselle.

Laivavarusteen valmistajan, joka katsoo tai jolla on syytä epäillä, että varuste, johon se on kiinnittänyt ruorimerkin, ei täytä varus-

teelle 4 §:ssä asetettuja vaatimuksia, on viipymättä saatettava tuote vaatimusten mukaiseksi, poistettava se markkinoilta tai ryhdyttävä toimenpiteisiin varusteen palauttamiseksi.

6 §

Laivavarusteiden vapaa liikkuvuus

Vaatimustenmukaisuusmerkillä varustettu laivavaruste voidaan vapaasti saattaa markkinoille sekä asentaa tai sijoittaa alukseen.

Markkinoille saatettavan laivavarusteen mukana on oltava vaatimustenmukaisuuden vakuutus sekä laivavarusteen asennusta, käyttöä ja huoltoa koskevat ohjeet. Asennusta, käyttöä ja huoltoa koskevien ohjeiden on oltava ainakin suomen ja ruotsin kielellä.

6 §

Laivavarusteiden vapaa liikkuvuus

Ruorimerkillä varustettu laivavaruste voidaan vapaasti saattaa markkinoille sekä sijoittaa alukseen.

Markkinoille saatettavan laivavarusteen mukana on oltava vaatimustenmukaisuusvakuutus sekä laivavarusteen sijoittamista, käyttöä ja huoltoa koskevat ohjeet. Jäljennös vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta on laivavarusteen käyttöajan säilytettävä aluksella. Vaatimustenmukaisuusvakuutuksen jäljennöksen sekä sijoittamista, käyttöä ja huoltoa koskevien ohjeiden on oltava ainakin aluksen työkielellä ja englannin kielellä.

7 §

Valvontaviranomaiset

Liikenne- ja viestintäministeriö valvoo niemiään ilmoitettuja laitoksia.

7 §

Valvontaviranomaiset

Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo niemiään ilmoitettuja laitoksia.

8 §

Valvontaviranomaisen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, liikenne- ja viestintäministeriöllä ja Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus saada tämän lain noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot laivavarusteen valmistajalta tai tämän edustajalta ja ilmoitetulta laitokselta, joita tämän lain velvoitteet koskevat. Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus saada valvontaa varten tarpeellisia tietoja Viestintävirastolta.

8 §

Valvontaviranomaisen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus saada tämän lain noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot ja näytteet laivavarusteen valmistajalta tai tämän valtuutetulta edustajalta, tuojalta, jakelijalta ja ilmoitetulta laitokselta, joita tämän lain velvoitteet koskevat. Liikenteen turvallisuusvirastolle on myös pyynnöstä esitettävä tiedot kaikista varustetta toimittaneista sekä kaikista valmistajista, valtuutetuista edustajista, tuojista ja jakelijoista, joille varustetta on

toimitettu 10 vuoden kuluessa ruorimerkin kiinnittämisestä tai vähintään varusteen ennakoitavissa olevan käyttöiän ajalta. Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus saada valvontaa varten tarpeellisia tietoja Viestintävirastolta.

10 §

Vaatimustenmukaisuusmerkillä merkityn laivavarusteen tarkastus

Liikenteen turvallisuusvirasto voi *kustannuksellaan* tarkastaa markkinoille saatettuja vaatimustenmukaisuusmerkillä varustettuja laivavarusteita sen varmistamiseksi, että laivavarusteet täyttävät niille asetetut vaatimukset, jos niitä ei ole vielä asennettu tai sijoitettu alukseen.

Laivavarusteessa olevasta vaatimustenmukaisuusmerkistä huolimatta Liikenteen turvallisuusvirasto voi arvioida alukseen asennetun tai sijoitetun laivavarusteen, jos kansainvälistä turvallisuutta tai ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevat kansainväliset oikeudelliset asiakirjat edellyttävät käyttötestejä aluksella eikä jo suoritettuja vaatimuksenmukaisuuden arviointimenettelyjä toisteta. Laivavarusteen valmistajan tai tämän edustajan on pyydettäessä annettava Liikenteen turvallisuusvirastolle laivavarusteen tarkastus- ja testausselostet.

11 §

Tekninen keksintö

Liikenteen turvallisuusvirasto voi sallia poikkeuksellisen teknisenä keksintönä pidettävän laivavarusteen asentamisen tai sijoittamisen alukseen, vaikka laivavaruste ei täytä 4 §:n 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä. Edellytyksenä on, että laivavarusteen valmistaja tai tämän edustaja osoittaa Liikenteen turvallisuusvirastolle, että laivavaruste on vähintään yhtä tehokas kuin vastaavaan käyttöön tarkoitettu vaatimustenmukaisuus-

10 §

Ruorimerkillä merkityn laivavarusteen tarkastus

Liikenteen turvallisuusvirasto tarkastaa markkinoille saatettuja, vielä alukseen sijoittamattomia ruorimerkillä varustettuja laivavarusteita sen varmistamiseksi, että ne täyttävät niille asetetut vaatimukset. Laivavarusteen valmistajan on tarjottava omalla kustannuksellaan näytteitä Liikenteen turvallisuusviraston saataville tai annettava virastolle mahdollisuus tutustua näytteisiin.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi tarkastaa alukseen sijoitetun, ruorimerkillä varustetun laivavarusteen, jos kansainvälistä turvallisuutta tai ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevat kansainväliset oikeudelliset asiakirjat edellyttävät käyttötestejä aluksella eikä jo suoritettuja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä toisteta. Laivavarusteen valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan on pyydettäessä annettava Liikenteen turvallisuusvirastolle laivavarusteen tarkastus- ja testausselostet.

11 §

Poikkeuksellinen tekninen keksintö

Liikenteen turvallisuusvirasto voi sallia poikkeuksellisen teknisenä keksintönä pidettävän laivavarusteen sijoittamisen alukseen, vaikka laivavaruste ei täytä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaatimuksia. Edellytyksenä on, että laivavarusteen valmistaja tai tämän valtuutettu edustaja osoittaa Liikenteen turvallisuusvirastolle, että laivavaruste on vähintään yhtä tehokas kuin vastaavaan käyttöön tarkoitettu ruorimerkillä varustettu

merkillä varustettu laivavaruste. Liikenteen turvallisuusvirasto voi laivavarusteen valmistajan tai tämän edustajan kustannuksella käyttää ulkopuolisia testaus- tai tarkastuspalveluja taikka muita palveluja vastaavan tehokkuuden osoittamiseksi. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, sovelletaan myös Euroopan unionin jäsenvaltion rekisteristä Suomen alusrekisteriin siirrettävään alukseen.

Jos 1 momentissa tarkoitettu tekninen keksintö on radiolaitte, Liikenteen turvallisuusviraston on varmistettava, että se täyttää ominaisuuksiltaan ja tekniseltä rakenteeltaan radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain perusteella annetut radiotaajuuksien käyttöä koskevat määräykset.

Liikenteen turvallisuusviraston on annettava 1 ja 2 momentissa tarkoitettua laivavarustetta koskeva todistus, joka on pidettävä varusteen mukana. Laivavaruste on *asennettava* tai sijoitettava alukseen todistuksessa mainittujen ehtojen ja määräysten mukaisesti.

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava 1 ja 2 momentin mukaisesta toimenpiteestä Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille sekä annettava niille tiedoksi kaikki suoritettuja kokeita, arviointia ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä koskevat selosteet.

laivavaruste. Liikenteen turvallisuusvirasto voi laivavarusteen valmistajan tai tämän *valtuutetun* edustajan kustannuksella käyttää ulkopuolisia testaus- tai tarkastuspalveluja taikka muita palveluja vastaavan tehokkuuden osoittamiseksi. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, sovelletaan myös Euroopan unionin jäsenvaltion rekisteristä Suomen alusrekisteriin siirrettävään alukseen.

Liikenteen turvallisuusviraston on annettava *sallimaansa poikkeuksellisenä teknisenä keksintönä pidettävää* laivavarustetta koskeva todistus, joka on pidettävä varusteen mukana. Laivavaruste on sijoitettava alukseen todistuksen ehtojen ja määräysten mukaisesti.

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava *poikkeuksellisenä teknisenä keksintönä pidetyn laivavarusteen sallimisesta* Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille sekä annettava niille tiedoksi kaikki suoritettuja kokeita, arviointia ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä koskevat selosteet.

12 §

Varusteen kokeilu

Liikenteen turvallisuusvirasto voi sallia, että alukseen *asennetaan* tai sijoitetaan kokeiltavaksi lyhyeksi määräajaksi laivavaruste, joka ei täytä sille 4 §:n 2 momentissa asetettuja edellytyksiä eikä ole 11 §:ssä tarkoitettu tekninen keksintö. Edellytyksenä on, että alukselle on *asennettu* tai sijoitettu vastaava toimintakuntoinen ja välittömään käyttöön valmis vaatimustenmukaisuusmerkillä varustettu laivavaruste.

Jos 1 momentissa tarkoitettu kokeiltava varuste on radiolaitte, Liikenteen turvallisuusviraston on varmistettava, että se täyttää ominaisuuksiltaan ja tekniseltä rakenteeltaan radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun

12 §

Varusteen kokeilu

Liikenteen turvallisuusvirasto voi sallia, että alukseen sijoitetaan kokeiltavaksi lyhyeksi määräajaksi laivavaruste, joka ei täytä sille 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaatimuksia eikä ole 11 §:ssä tarkoitettu *poikkeuksellinen* tekninen keksintö. Edellytyksenä on, että alukselle on sijoitettu vastaava toimintakuntoinen ja välittömään käyttöön valmis *ruori-*merkillä varustettu laivavaruste.

lain perusteella annetut radiotaajuuksien käyttöä koskevat määräykset.

Liikenteen turvallisuusviraston on annettava 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja kokeiltavaa laivavarustetta koskeva todistus, joka on pidettävä varusteen mukana. Kokeiltava laivavaruste on *asennettava tai* sijoitettava alukseen todistuksessa mainittujen ehtojen ja määräysten mukaisesti.

13 §

Poikkeukselliset olosuhteet

Alukselle voidaan poikkeuksellisissa olosuhteissa Euroopan unionin ulkopuolella *asentaa tai* sijoittaa muu kuin EY-tyyppihyväksytty laivavaruste. Edellytyksenä on, että:

1) EY-tyyppihyväksytyn laitteen asentaminen tai sijoittaminen aiheuttaisi kohtuuttomasti kustannuksia tai kohtuuttoman viivästyksen;

2) laivavarusteen mukana on ilmoitettua laitosta vastaavan tunnustetun laitoksen antamat asiakirjat ja Euroopan unioni on tehnyt tunnustetun laitoksen sijaintimaan kanssa sopimuksen laitoksen vastavuoroisesta tunnustamisesta tai toissijaisesti asiakirjat on myöntänyt IMO:n jäsenvaltio, jonka on kansainvälisten yleissopimusten osapuolena noudatettava varustetta koskevia IMO:n vaatimuksia; ja

3) *laivavaruste testausasiakirjoineen täyttää sille kansainvälisissä oikeudellisissa asiakirjoissa asetetut vaatimukset.*

Laivanisännän on välittömästi ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle 1 momentissa tarkoitettua laivavarusteesta sekä perusteista sen *asentamiselle tai* sijoittamiselle alukseen.

Liikenteen turvallisuusviraston on viipymättä 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksen saatuaan varmistettava, että 1 momentissa säädetyt edellytykset laivavarusteen asentamiselle tai sijoittamiselle täyttyvät.

Liikenteen turvallisuusviraston on annettava kokeiltavaa laivavarustetta koskeva todistus, joka on pidettävä varusteen mukana. Kokeiltava laivavaruste on sijoitettava alukseen *todistuksen* ehtojen ja määräysten mukaisesti.

13 §

Poikkeukselliset olosuhteet

Alukselle voidaan poikkeuksellisissa olosuhteissa Euroopan unionin ulkopuolella sijoittaa *väliaikaisesti* muu kuin *ruorimerkillä varustettu* laivavaruste. Edellytyksenä on, että:

1) *ruorimerkillä varustetun varusteen* sijoittaminen aiheuttaisi kohtuuttomasti kustannuksia tai kohtuuttoman viivästyksen *aluksen liikennöintiin; ja*

2) *laivavarusteen mukana on IMO:n jäsenvaltion myöntämät asiakirjat, joissa todetaan laivavarusteen täyttävän sille kansainvälisissä oikeudellisissa asiakirjoissa asetetut vaatimukset.*

Laivanisännän on välittömästi ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle 1 momentissa tarkoitettua laivavarusteesta sekä perusteista sen sijoittamiselle alukseen.

Liikenteen turvallisuusviraston on viipymättä ilmoituksen saatuaan varmistettava, että 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät *ja että laivavarusteet ja niiden testausstandardit mahdollisimman hyvin vastaavat 4 §:ssä tarkoitettuja vaatimuksia ja testausstandardeja.*

Liikenteen turvallisuusviraston on annettava laivavarusteen väliaikaista sijoittamista koskeva todistus, jossa väliaikainen laivava-

ruste yksilöidään, todetaan todistuksen antamisen edellytyksenä olevat poikkeukselliset olosuhteet, varusteen suunnittelu-, valmistus- ja suorituskyyvaatimukset sekä sovelletut testausstandardit. Todistuksen antamisesta on viipymättä ilmoitettava Euroopan komissiolle.

14 §

Ulkomaisen aluksen siirtyminen Suomen lipun alle

Jos Euroopan unionin ulkopuolisen maan lipun alla purjehtiva alus siirretään Suomen lipun alle, Liikenteen turvallisuusviraston on peruskatsastuksen yhteydessä varmistettava, että aluksen laivavarusteiden kunto vastaa aluksen turvallisuus- ja todistuskirjoja ja että sen laivavarusteet on varustettu vaatimustenmukaisuusmerkillä. *Liikenteen turvallisuusviraston on lisäksi varmistettava, että aluksen radiolaitte täyttää ominaisuuksiltaan ja tekniseltä rakenteeltaan radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain perusteella annetut radiotaajuuksien käyttöä koskevat määräykset.*

Jos Liikenteen turvallisuusvirasto katsoo *siirrettävän aluksen* vaatimustenmukaisuusmerkillä varustamattoman laivavarusteen vastaavan vaatimustenmukaisuusmerkillä varustettua laivavarustetta, Liikenteen turvallisuusviraston on annettava vastaavaksi katsomalleen varusteelle todistus, *jota on säilytettävä varusteen mukana ja johon on sisällyttävä lupa* varusteen *asentamiseen tai* sijoittamiseen alukselle luvassa mainittujen edellytysten mukaisesti. Liikenteen turvallisuusvirasto voi laivanisännän kustannuksella käyttää ulkopuolisia testaus-, tarkastus- tai muita palveluja vastaavuuden osoittamiseksi.

Liikenteen turvallisuusviraston on määrättävä laivanisäntä vaihtamaan siirrettävän aluksen laivavaruste, jos laivavaruste ei ole varustettu vaatimustenmukaisuusmerkillä eikä Liikenteen turvallisuusvirasto katso sen vastaavan vaatimustenmukaisuusmerkillä varustettua laivavarustetta.

14 §

Ulkomaisen aluksen siirtyminen Suomen lipun alle

Jos Euroopan unionin ulkopuolisen maan lipun alla purjehtiva alus siirretään Suomen lipun alle, Liikenteen turvallisuusviraston on peruskatsastuksen yhteydessä varmistettava, että aluksen laivavarusteiden kunto vastaa aluksen turvallisuus- ja todistuskirjoja ja että sen laivavarusteet on varustettu *ruorimerkillä*.

Jos Liikenteen turvallisuusvirasto katsoo *ruorimerkillä* varustamattoman laivavarusteen vastaavan *ruorimerkillä* varustettua laivavarustetta, *viraston on annettava vastaavuudesta* todistus, johon on sisällyttävä lupa varusteen sijoittamiseen alukselle luvassa mainittujen edellytysten mukaisesti. *Todistusta on säilytettävä aluksella.* Liikenteen turvallisuusvirasto voi laivanisännän kustannuksella käyttää ulkopuolisia testaus-, tarkastus- tai muita palveluja vastaavuuden osoittamiseksi.

Liikenteen turvallisuusviraston on määrättävä laivanisäntä vaihtamaan siirrettävän aluksen laivavaruste, jos laivavaruste ei ole varustettu *ruorimerkillä* eikä Liikenteen turvallisuusvirasto katso sen vastaavan *ruorimerkillä* varustettua laivavarustetta.

15 §

Velvollisuus ilmoittaa vaarallisesta laivavarusteesta

Jos laivavarusteen valmistaja tai tämän edustaja saa tietoonsa tai hänen tulisi hallussaan olevien tietojen perusteella pystyä päättämään, että vaatimustenmukaisuusmerkillä varustettu laivavaruste voi vaarantaa laivaväen, matkustajien tai muiden terveyden tai turvallisuuden tai vaikuttaa haitallisesti meriympäristöön, sen on ilmoitettava tästä välittömästi Liikenteen turvallisuusvirastolle. Laivavarusteen valmistajan tai tämän edustajan on samalla ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin se on vaaran johdosta ryhtynyt sekä tehtävä yhteistyötä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa vaaran torjumiseksi.

17 §

Ilmoitetun laitoksen nimeäminen

Liikenne- ja viestintäministeriö nimeää hakemuksesta laivavarustedirektiivin mukaiseen laivavarusteiden vaatimustenmukaisuuden arviointiin osallistuvat ilmoitetut laitokset ja huolehtii niiden ilmoittamisesta Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille.

Nimeämispäätöksessä määritellään ilmoitetun laitoksen pätevyysalue, vahvistetaan laitoksen valvontaan liittyvät järjestelyt sekä asetetaan tarvittaessa muitakin sellaisia sen toimintaa koskevia vaatimuksia, rajoituksia ja ehtoja, jotka ovat välttämättömiä tehtävien asianmukaiseksi suorittamiseksi. Ilmoitettu laitos voidaan nimetä myös määrääjäksi.

15 §

Velvollisuus ilmoittaa vaarallisesta laivavarusteesta

Jos laivavarusteen valmistaja tai tämän *valtuutettu* edustaja saa tietoonsa tai hänen tulisi hallussaan olevien tietojen perusteella pystyä päättämään, että *ruorimerkillä* varustettu laivavaruste voi vaarantaa laivaväen, matkustajien tai muiden terveyden tai turvallisuuden tai vaikuttaa haitallisesti meriympäristöön, sen on ilmoitettava tästä välittömästi Liikenteen turvallisuusvirastolle. Laivavarusteen valmistajan tai tämän *valtuutetun* edustajan on samalla ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin se on vaaran johdosta ryhtynyt sekä tehtävä yhteistyötä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa vaaran torjumiseksi.

17 §

Ilmoitetun laitoksen nimeäminen

Liikenteen turvallisuusvirasto nimeää hakemuksesta laitokset, joilla on oikeus toimia ilmoitettuna laitoksena vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä hakemukseen liitettävistä tiedoista.

Nimeämispäätöksessä määritellään ilmoitetun laitoksen pätevyysalue, vahvistetaan laitoksen valvontaan liittyvät järjestelyt sekä asetetaan tarvittaessa muitakin *laitoksen* toimintaa koskevia vaatimuksia, rajoituksia ja ehtoja, *joilla varmistetaan tehtävien asianmukainen suorittaminen*. Ilmoitettu laitos voidaan nimetä määrääjäksi *tai toistaiseksi*.

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava Euroopan komissiolle ja muille Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen jäsenvaltioille nimeämänsä ilmoitetut laitokset ja laitoksiin liittyvät myöhemmät merkittävät muutokset. Ilmoitettu laitos voi toimia tämän lain mukaisena ilmoitettuna laitoksena, jos Euroopan komissio ja Euroopan unionin jäsenvaltiot eivät esitä vastalauseita nimeämisilmoitukseen. Määräaika vastalauseille on kaksi viikkoa ilmoituksen antamisesta, jos ilmoituksessa on mukana akkreditoin-

titodistus. Jos akkreditointitodistusta ei ole, määräaika vastalauseiden esittämiselle on kaksi kuukautta. Liikenteen turvallisuusviraston on lisäksi ilmoitettava Euroopan komissiolle ilmoitettuja laitoksia koskevista arviointi- ja valvontamenettelyistä sekä mahdollisista muutoksista näihin tietoihin.

Edellä 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tulee sisältää tiedot ilmoitetun laitoksen vaatimustenmukaisuuden arviointitoimista, arviointimoduuleista ja laivavarusteista, joita ilmoitettu laitos arvioi, sekä todistus laitoksen pätevyydestä. Jos ilmoitetulla laitoksella ei ole kansallisen akkreditointielimen antamaa akkreditointitodistusta, ilmoitukseen on liitettävä tarvittavat asiakirjatodisteet, joilla ilmoitetun laitoksen pätevyys ja valvonta voidaan todentaa.

18 §

Ilmoitetun laitoksen nimeämisen edellytykset

Ilmoitetun laitoksen nimeämisen edellytyksenä on, että:

- 1) se on toiminnallisesti ja taloudellisesti riippumaton;
- 2) sillä on käytössään riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä, jonka toiminnan riippumattomuus on tarkastustehtävien osalta varmistettu;
- 3) sillä on käytettävissään toiminnan edellyttämät laitteet, välineet ja järjestelmät;
- 4) sillä on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävä vastuuvakuutus tai muu vastaava riittäväksi katsottava järjestely;
- 5) se täyttää ISO/IEC 17000 -standardisarjan asianmukaiset vaatimukset;
- 6) se on Suomessa rekisteröity oikeushenkilö tai sen osa.

18 §

Ilmoitetun laitoksen nimeämisen edellytykset

Ilmoitetun laitoksen nimeämisen edellytyksenä on, että:

- 1) laitos on Suomessa rekisteröity oikeushenkilö tai sen osa;
- 2) laitos on toiminnallisesti ja taloudellisesti riippumaton;
- 3) laitos kykenee suorittamaan vaatimustenmukaisuuden arviointiin liittyvät tehtävät;
- 4) laitoksella on käytössään riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä, jonka toiminnan riippumattomuus on tarkastustehtävien osalta varmistettu;
- 5) laitoksen johto ja arviointihenkilöstö on puolueettomia;
- 6) laitoksella on käytettävissään toiminnan edellyttämät laitteet, välineet ja järjestelmät;
- 7) laitoksella on kirjallinen kuvaus menettelyistä, joiden mukaisesti vaatimuksenmukaisuuden arvioinnit suoritetaan;
- 8) laitoksella on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävä vastuuvakuutus;
- 9) laitos täyttää EN ISO/IEC 17065 -standardin vaatimukset ja varmistaa, että vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa käytetyt testilaboratoriot täyttävät EN ISO/IEC 17025 -standardin vaatimukset.

Ilmoitetun laitoksen on osoitettava Turvalisuus- ja kemikaaliviraston akkreditointiyksikön (*FINAS-akkreditointipalvelu*) akkreditoinnilla täyttävänsä 1 momentissa säädetty edellytykset. Akkreditointitodistus on liitettävä 17 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen.

Ilmoitetun laitoksen on ilmoitettava liikenne- ja viestintäministeriölle ja FINAS-akkreditointipalvelulle kaikista sellaisista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta 1 momentissa säädettyjen edellytysten täyttymiseen.

FINAS-akkreditointipalvelu arvioi säännöllisin väliajoin akkreditointimenettelyjen mukaisesti, että ilmoitettu laitos edelleen täyttää 1 momentissa asetetut vaatimukset. Ilmoitetun laitoksen on toimitettava FINAS-akkreditointipalvelulle pätevyyden arvioimista varten tarpeelliset tiedot.

Ilmoitetun laitoksen on vuosittain toimitettava liikenne- ja viestintäministeriölle selvitys tässä laissa tarkoitettua toiminnastaan ja sen tuloksista.

Ilmoitetun laitoksen on osoitettava Turvalisuus- ja kemikaaliviraston akkreditointiyksikön (*FINAS-akkreditointipalvelu*) akkreditoinnilla *tai muutoin* täyttävänsä 1 momentissa säädetty edellytykset. Akkreditointitodistus *tai muut tarpeelliset asiakirjatodisteet* on liitettävä *ilmoitetun laitoksen nimeämistä koskevaan* hakemukseen.

Ilmoitetun laitoksen on ilmoitettava *Liikenteen turvallisuusvirastolle* ja FINAS-akkreditointipalvelulle kaikista sellaisista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta 1 momentissa säädettyjen edellytysten täyttymiseen.

FINAS-akkreditointipalvelu arvioi säännöllisin väliajoin akkreditointimenettelyjen mukaisesti, että ilmoitettu laitos edelleen täyttää 1 momentissa asetetut vaatimukset. Ilmoitetun laitoksen on toimitettava FINAS-akkreditointipalvelulle pätevyyden arvioimista varten tarpeelliset tiedot.

Ilmoitetun laitoksen on vuosittain toimitettava *Liikenteen turvallisuusvirastolle* selvitys tässä laissa tarkoitettua toiminnastaan ja sen tuloksista.

18 a §

Ilmoitetun laitoksen henkilöstöä koskevat vaatimukset

Ilmoitetun laitoksen henkilöstöllä, joka vastaa vaatimustenmukaisuuden arviointitoimien suorittamisesta, on oltava:

1) vankka tekninen ja ammatillinen koulutus, joka kattaa kaikki ne vaatimustenmukaisuuden arviointitoimet, joita varten ilmoitettu laitos on ilmoitettu;

2) riittävät tiedot suoritettavia arviointeja koskevista vaatimuksista ja riittävät valtuudet tällaisten arviointien suorittamiseen;

3) asianmukainen tuntemus ja ymmärrys sovellettavista vaatimuksista ja testausnormeista sekä asiaankuuluvasta unionin yhdenmukaistamislainsäädännöstä ja asetuksista, joilla se pannaan täytäntöön; sekä

4) kyky laatia todistuksia, asiakirjoja ja raportteja, joilla osoitetaan, että arvioinnit on suoritettu.

19 §

Ilmoitetun laitoksen tehtävät

Ilmoitetun laitoksen tehtävänä on suorittaa sellaiset tässä laissa tarkoitettujen laivavarusteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen ja varmentamiseen liittyvät tehtävät, joilla varmistetaan, että laivavarusteet täyttävät niille tässä laissa asetetut vaatimukset.

Ilmoitettu laitos voi käyttää apunaan ulkopuolisia testaus- tai tarkastuspalveluja taikka muita palveluja, jos ulkopuolinen palveluntuottaja täyttää 18 §:ssä säädetyt edellytykset. Ilmoitettu laitos vastaa ulkopuolisella teettämistään toimenpiteistä ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnin kokonaisuudesta. Ilmoitetun laitoksen on ilmoitettava käyttämistään ulkopuolisista palveluista liikenne- ja viestintäministeriölle ja FINAS-akkreditointipalvelulle.

19 §

Ilmoitetun laitoksen tehtävät

Ilmoitetun laitoksen tehtävänä on varmistaa, että laitoksen arvioimat laivavarusteet täyttävät niille tässä laissa säädetyt vaatimukset. Ilmoitettu laitos antaa arvioinnista asiaankuuluvat vaatimustenmukaisuustodistukset ja tyyppitarkastustodistukset.

Ilmoitettu laitos voi asiakkaan suostumuksella käyttää apunaan ulkopuolisia testaus- tai tarkastuspalveluja taikka muita palveluja, jos ulkopuolinen palveluntuottaja täyttää 18 §:ssä säädetyt edellytykset. Ilmoitettu laitos vastaa ulkopuolisella teettämistään toimenpiteistä ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnin kokonaisuudesta. Ilmoitetun laitoksen on ilmoitettava käyttämistään ulkopuolisista palveluista Liikenteen turvallisuusvirastolle ja FINAS-akkreditointipalvelulle.

Ilmoitetun laitoksen on vaadittava laivavarusteen valmistajaa toteuttamaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet eikä se saa antaa vaatimustenmukaisuustodistusta, jos varuste ei täytä sille asetettuja vaatimuksia. Jos ilmoitettu laitos katsoo todistuksen antamisen jälkeen, ettei varuste enää täytä sille asetettuja vaatimuksia, sen on vaadittava valmistajaa toteuttamaan korjaavat toimenpiteet ja tarvittaessa peruutettava antamansa todistus. Jos korjaavia toimenpiteitä ei toteuteta tai niillä ei ole vaadittua vaikutusta, ilmoitetun laitoksen on tarpeen mukaan rajoitettava todistusta tai peruutettava se. Todistus voidaan peruuttaa myös väliaikaisesti. Ilmoitetun laitoksen on ilmoitettava vaatimustenmukaisuustodistuksen epäämisestä, rajoittamisesta tai peruuttamisesta valvontaviranomaisille ja muille samoja varusteita koskevia arviointitoimia toteuttaville ilmoitetuille laitoksille.

20 §

Ilmoitetun laitoksen tehtävien suorittaminen

Ilmoitetun laitoksen on toimittava yhteistyössä toimialansa muiden laitosten kanssa toimintatapojen riittävän yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.

20 §

Ilmoitetun laitoksen tehtävien suorittaminen

Ilmoitetun laitoksen on toimittava yhteistyössä toimialansa muiden laitosten kanssa toimintatapojen riittävän yhdenmukaisuuden varmistamiseksi ja ilmoitettava muille samo-

ja varusteita koskevia arviointitoimia toteutaville ilmoitetuille laitoksille vaatimustenmukaisuuden arvioinnin kielteisistä ja pyynnöstä myös myönteisistä tuloksista. Ilmoitetun laitoksen on pyynnöstä toimitettava arvioinnin kielteisiin tai myönteisiin tuloksiin liittyviä tietoja Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille.

21 §

Puutteellisuuden korjaaminen

Jos vaatimustenmukaisuusmerkillä varustettu laivavaruste, sitä koskevat asiakirjat tai siitä annettavat tiedot eivät ole tämän lain mukaisia, Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrätä laivavarusteen valmistajan tai tämän edustajan korjaamaan puutteellisuuden viraston asettamassa määräajassa.

21 §

Puutteellisuuden tai vaatimustenvastaisuuden korjaaminen

Jos ruorimerkillä varustettu laivavaruste, sitä koskevat asiakirjat tai siitä annettavat tiedot eivät ole tämän lain mukaisia tai ruorimerkki on kiinnitetty tämän lain vastaisesti, Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrätä laivavarusteen valmistajan tai tämän valtuutetun edustajan, tuojan tai jakelijan korjaamaan puutteellisuuden tai vaatimustenvastaisuuden viraston asettamassa määräajassa. Jos puutteellisuutta tai vaatimustenmukaisuutta ei korjata asetetussa määräajassa, Liikenteen turvallisuusviraston on kiellettävä asettamasta laivavarustetta saataville markkinoilla tai saattamasta sitä markkinoille taikka määrättävä se poistettavaksi markkinoilta tai palautettavaksi.

22 §

Vaarallinen laivavaruste

Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrätä kieltää vaatimustenmukaisuusmerkillä varustetun laivavarusteen valmistajaa tai tämän edustajaa saattamasta laivavarustetta markkinoille tai määrätä sen poistettavaksi markkinoilta tai kieltää tai rajoittaa laivanisäntää käyttämästä laivavarustetta, jos laivavaruste voi vaarantaa laivaväen, matkustajien tai muiden henkilöiden terveyden tai turvallisuuden taikka vaikuttaa haitallisesti meriympäristöön siitä huolimatta, että laivavaruste on asennettu ja huollettu oikein ja sitä on käytetty tarkoituksensa mukaisesti.

22 §

Vaarallinen laivavaruste

Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrätä kieltää ruorimerkillä varustetun laivavarusteen valmistajaa tai tämän valtuutettua edustajaa, tuojaa tai jakelijaa asettamasta laivavarustetta saataville markkinoilla tai saattamasta sitä markkinoille taikka määrätä sen poistettavaksi markkinoilta tai kieltää tai rajoittaa laivanisäntää käyttämästä laivavarustetta, jos laivavaruste voi vaarantaa laivaväen, matkustajien tai muiden henkilöiden terveyden tai turvallisuuden taikka voi vaikuttaa haitallisesti meriympäristöön siitä huolimatta, että laivavaruste on asennettu ja

huollettu oikein ja sitä on käytetty tarkoituk-
sensa mukaisesti.

23 §

*Laivavarusteen korjaaminen, vaihtaminen tai
kaupan purkaminen*

Liikenteen turvallisuusvirasto voi, *turva-
takseen laivanisännän oikeudellisen aseman
sekä torjuakseen laivavarusteeseen liittyvää
vahingonvaaraa*, määrätä 22 §:ssä tarkoitetun
kieltopäätöksen saaneen laivavarusteen val-
mistajan tai tämän edustajan:

- 1) korjaamaan *kysymyksessä olevan* laiva-
varusteen niin, että se ei ole 22 §:ssä tarkoi-
tetulla tavalla vaarallinen tai haitallinen;
- 2) ottamaan takaisin laivavaruste ja anta-
maan sen tilalle sellainen samanlainen tai
samankaltainen tuote, joka ei ole 22 §:ssä
tarkoitettulla tavalla vaarallinen tai haitalli-
nen; taikka
- 3) purkamaan kaupan.

23 §

*Laivavarusteen korjaaminen, vaihtaminen tai
kaupan purkaminen*

Liikenteen turvallisuusvirasto voi määrätä
22 §:ssä tarkoitetun kieltopäätöksen saaneen
laivavarusteen valmistajan, tämän *valtuute-
tun* edustajan, *tuojan tai jakelijan*:

- 1) korjaamaan laivavarusteen niin, että se
ei ole vaarallinen tai haitallinen;
- 2) ottamaan laivavarusteen takaisin ja kor-
vaamaan sen vaarattomalla ja haitattomalla
tuotteella; taikka
- 3) purkamaan kaupan.
*Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitet-
tava välittömästi toimenpiteistään ja niiden
perusteista Euroopan komissiolle ja Euroo-
pan unionin jäsenvaltioille.*

24 §

*Tiedottamisvelvollisuus kiellosta tai määrä-
yksestä*

Liikenteen turvallisuusvirasto voi velvoit-
taa laivavarusteen valmistajan tai tämän
edustajan tiedottamaan 21 tai 22 §:ssä tarkoi-
tetusta kiellosta tai määräyksestä sekä laiva-
varusteeseen tai sen käyttämiseen liittyvästä
vaarasta. Liikenteen turvallisuusvirasto voi
asettaa tiedottamiselle määräajan ja määrätä
muutoinkin tiedottamisessa noudatettavista
menettelyistä.

24 §

*Tiedottamisvelvollisuus kiellosta tai määrä-
yksestä*

Liikenteen turvallisuusvirasto voi velvoit-
taa laivavarusteen valmistajan tai tämän *val-
tuutetun* edustajan, *tuojan tai jakelijan* tiedot-
tamaan 21 tai 22 §:ssä tarkoitetusta kiellosta
tai määräyksestä sekä laivavarusteeseen tai
sen käyttämiseen liittyvästä vaarasta. Liiken-
teen turvallisuusvirasto voi asettaa tiedotta-
miselle määräajan ja määrätä muutoinkin tie-
dottamisessa noudatettavista menettelyistä.

25 §

*Ilmoitetun laitoksen nimeämisen peruuttami-
nen*

25 §

*Ilmoitetun laitoksen nimeämisen peruuttami-
nen ja toiminnan lopettaminen*

Jos ilmoitettu laitos ei enää täytä 18 §:ssä säädettyjä edellytyksiä tai ei noudata 17 §:ssä tarkoitetussa päätöksessä asetettuja vaatimuksia, rajoituksia tai ehtoja taikka toimii säännösten vastaisesti, liikenne- ja viestintäministeriön on asetettava määräaika asian korjaamiseksi. Liikenne- ja viestintäministeriön on peruutettava nimeäminen, jos laitos ei ole korjannut puutetta määräajassa ja puute on vakava.

Liikenne- ja viestintäministeriön on ilmoitettava Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille ilmoitetun laitoksen nimeämisen peruuttamisesta.

Jos ilmoitettu laitos ei enää täytä *nimeämisen* edellytyksiä tai ei noudata *nimeämispäätöksessä* asetettuja vaatimuksia, rajoituksia tai ehtoja taikka toimii säännösten vastaisesti, *Liikenteen turvallisuusviraston* on asetettava määräaika asian korjaamiseksi. *Liikenteen turvallisuusviraston on rajoitettava nimeämistä tai peruutettava nimeäminen*, jos laitos ei ole korjannut puutetta määräajassa ja puute on vakava. *Nimeäminen voidaan peruuttaa myös määräajaksi.*

Liikenteen turvallisuusviraston on ilmoitettava Euroopan komissiolle ja Euroopan unionin jäsenvaltioille ilmoitetun laitoksen nimeämisen rajoittamisesta tai peruuttamisesta.

Jos ilmoitettu laitos lopettaa toimintansa, sen on siirrettävä tarkastustoimintaa koskeva asiakirja-aineisto jollekin toiselle ilmoitetulle laitokselle tai muutoin pidettävä se valvontaviranomaisten saatavilla.

27 §

Laivavarustesäännösten rikkominen

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) asentaa tai kiinnittää alukseen tai saattaa markkinoille sellaisen laivavarusteen, joka ei täytä sille 4 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjä vaatimuksia,

2) kiinnittää 5 §:ssä tarkoitetun vaatimustenmukaisuusmerkin laivavarusteeseen, joka ei täytä sille 4 §:ssä säädettyjä vaatimuksia,

3) rikkoo 5 §:n 4 momentissa, 14 §:n 3 momentissa tai 22 §:n 1 momentissa säädettyä kieltoa tai määräystä,

4) jättää tekemättä 13 §:n 2 momentissa tai 15 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tai

5) jättää noudattamatta 24 §:ssä säädettyä tiedotusvelvoitetta,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *laivavarustesäännösten rikkomisesta* sakkoon.

27 §

Laivavarustesäännösten rikkominen

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, *laivavarustedirektiivin tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti*

1) *sijoittaa alukseen, asettaa saataville markkinoilla* tai saattaa markkinoille sellaisen laivavarusteen, *jonka ei ole todistettu täyttävän* sille 4 §:n 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia,

2) kiinnittää *ruorimerkin* laivavarusteeseen, *jonka ei ole todistettu täyttävän* sille 4 §:n 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia,

3) rikkoo *ruorimerkin käytölle* 5 §:ssä asetettuja vaatimuksia, 14 §:n 3 momentissa säädettyä määräystä tai 22 §:n 1 momentissa säädettyä kieltoa tai määräystä,

4) jättää tekemättä 13 §:n 2 momentissa tai 15 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tai

5) jättää noudattamatta 24 §:ssä säädettyä tiedotusvelvoitetta,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *laivavarustesäännösten rikkomisesta* sakkoon.

28 §

Muutoksenhaku ministeriön ja valvontaviranomaisen päätöksestä

Liikenne- ja viestintäministeriön ja Liikenteen turvallisuusviraston tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

28 §

Muutoksenhaku valvontaviranomaisen päätökseen

Ilmoitettua laitosta koskevan nimeämisen rajoittamista tai peruuttamista koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muuhun Liikenteen turvallisuusviraston päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämis- tai keskeyttämisuhan asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen saa kuitenkin hakea muutosta siten kuin uhkasakolaissa säädetään.

30 §

Tarkemmat määräykset

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tarkemmat määräykset laivavarustedirektiivin liitteessä A.1 mainituista laivavarusteista.

(kumotaan)

31 §

Maksut

Liikenteen turvallisuusvirasto määrää valtion maksuperustelaissa (150/1992) tarkoitetun omakustannusarvon mukaisen maksun tämän lain 11 §:n 1–3 momentissa, 12 §:ssä, 13 §:n 3 momentissa ja 14 §:n 2 momentissa tarkoitetuista tarkastuksista, valvontatoimenpiteistä ja todistuksista.

31 §

Maksut

Liikenteen turvallisuusvirasto määrää valtion maksuperustelaissa (150/1992) tarkoitetun omakustannusarvon mukaisen maksun tämän lain 11 §:n 1 ja 2 momentissa, 12 §:ssä, 13 §:n 3 momentissa ja 14 §:n 2 momentissa tarkoitetuista tarkastuksista, valvontatoimenpiteistä ja todistuksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen laivavarusedirektiivin nojalla annettavien komission täytäntöönpanosäädösten voimaantuloa sovelletaan niiden asemesta aluksella käytettävistä laivavarusteista annetun neuvoston direktiivin N:o 96/98/EY liitettä A.1 sekä tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 30 §:n nojalla annettuja Liikenteen turvallisuusviraston määräyksiä.
